

Eesti keele täiendusõppe materjal
„Lood elust enesest”
vene õppekeelelega põhikooli lõpetanud
vaegnägijatele

Õpetajaraamat

Õppekomplekt on valminud Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava programmi „Keeleõppe arendamine 2011-2013“ raames.

Tallinn 2012

SISUKORD

I.	Taustainformatsioon	4
II.	Õppematerjali vajaduse põhjendus	4
III.	Õppematerjali sihtrühm ja keeletase	5
IV.	Vaegnägijate keeleõppe erisused võrreldes tavaõppijatega	5
V.	Oodatavad õpitulemused	8
VI.	Õpetuse rõhuasetused	8
VII.	Õppematerjali eesmärgid	9
VIII.	Sõnavaratöö põhimõtted	10
IX.	Õppematerjali ülesehitus ja selle kasutamise üldpõhimõtted	11
X.	Soovitused helikliptide kuulamiseks/kasutamiseks	12
XI.	Praktilised juhised tööks õppematerjaliga	13
1.	<i>Kas te oskate eesti keelt?</i>	13
2.	<i>Saage tuttavaks, see on Mart.</i>	16
3.	<i>Saame kokku teisipäeval kell 14.00</i>	18
4.	<i>Ma töotan kodus</i>	20
5.	<i>Vabandage, kas te saaksite mind aidata?</i>	22
6.	<i>Palun üks pilet Tartusse.</i>	24
7.	<i>Palun taksot</i>	26
8.	<i>Hallo, tere! Kas sa saad praegu rääkida?</i>	28
9.	<i>Paremal pool on sõidutee</i>	30
10.	<i>Poes</i>	32
11.	<i>Palun sada grammi vorsti</i>	33
12.	<i>Mul oleks vaja kartulit</i>	35
13.	<i>Lähme kohvikusse!</i>	38
14.	<i>See on minu abikaasa</i>	40
15.	<i>Palun täitke see ankeet minu eest.</i>	41
16.	<i>Tere, astuge edasi!</i>	43
17.	<i>Kuidas te end tunnete?</i>	45
18.	<i>Sooviksin aega arsti juurde.</i>	47
19.	<i>Ma tahaksin uusi talvesaapaid</i>	49
20.	<i>Mis ilm homme tuleb?</i>	50

I. TAUSTAINFORMATSIOON

Eestis on kontrollimata andmeil ligikaudu 7500 nägemispuudega inimest (Vassenin 2003). See tähendab, et üle 0,5% Eesti rahvastikust on pimedad ja vaegnägijad. Nägemispuue võib olla kaasasündinud, haiguse või trauma tagajärjel tekkinud. Nägemist iseloomustavad erinevad nägemisfunktsioonid: nägemisteravus, vaateväli, kontrastitundlikkus, valguse adaptatsioon ehk kohanemine erinevate valgustustingimustega, binokulaarne nägemine ja sellega kaasnev stereonägemine.

Nägemise funktsioonidest võivad olla kahjustatud üks või mitmed ja kahjustused võivad olla erineva raskusega. Seetõttu on vaegnägemine erinevate inimeste puhul väga erineva iseloomuga. Teatud olukordades võib osa nägemispuudega isikutest hakkama saada sama hästi kui normaalse nägemisega inimesed, kuid teistsugustes olukordades on nad täiesti pimedad, kuigi proovivad anda endast parimat.

Nägemispuudega isik on inimene, kelle nägemine on alanenud sel määral, et see takistab tema arengut, õppimist, tööelus osalemist ning igapäevase elu toimetuste sooritamist.

Eestis kasutatakse nägemispuudega seoses järgmisi mõisteid:

- vaegnägija – inimene, kelle nägemisteravus on prillidega korrigeerituna paremini nägeval silmal alla 0,3 ja/või kelle vaateväli on kitsam kui 30 kraadi;
- pime – inimene, kelle nägemisteravus paremini nägeval silmal koos korrektsiooniga on alla 0,05 ja/või vaateväli kitsam kui 10 kraadi;
- praktiliselt pime – inimene, kes kasutab pimedate tehnikat, kellel on aga säilinud nägemisjääki sel määral, et ta saab seda kasutada igapäevases elus (nägemisteravus alla 0,02):
- täispime – inimene, kes ei näe valgust.

Käesolev eesti keele kui teise keele õppematerjal parandab nägemispuudega inimese suhtlemisuskust ja -julgust, toetab tema sotsiaalseid oskusi ning aitab kaasa igapäevasele toimetulekule. Materjal on valminud Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava „Inimressursi arendamise rakenduskava“ prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Keeleõppe arendamine“ programmi "Keeleõppe arendamine 2011-2013" projekti „Õppematerjalide loomine vaegnägijate ja -kuuljate keeleõppeks ning koolitajate koolitamine“ raames.

II. ÕPPEMATERJALI VAJADUSE PÕHJENDUS

Nägemispuue on teabe kättesaadavusega seotud puue – piiratud on visuaalse teabe kättesaadavus. Nägemispuudega inimese üheks peamiseks probleemiks on igapäevaseks toimetulekuks visuaalse ja kirjaliku informatsiooni kättesaadavus. Eriti keeruliseks osutub see olukorras, kus info on esitatud või esitatakse teises keeles.

Spetsiifiline õppematerjal eesti keelest erineva emakeelega täiskasvanud vaegnägijaile eesti keele õppeks peaaegu puudub. Keeleõppes kasutatakse tavaõppijaile mõeldud õppevara, mis ei vasta nägemispuudega õppijate erivajadustele.

Kirjaliku informatsiooni kättesaadavaks tegemiseks nägemispuudega isikutele kasutatakse kohandatud õppematerjali: suurt kirja, helilindistust. Täispimedatele isikutele – punktikirja. Käesolev õppematerjal püüab antud lünka täita ja on kohandatud vaegnägijate jaoks.

III. ÕPPEMATERJALI SIHTRÜHM JA KEELETASE

Õppematerjali sihtrühmaks on eesti keelt ebapiisavalt valdavad, koolikohustuse alla mittekuuluvad vaegnägijad. Kaudseks sihtgrupiks on eesti õppekeelele vaegnägijad, sh erikoolide lõpetajad.

Materjal vastab Euroopa keeleõppe raamdokumendi keeletaseme A2 nõuetele.

IV. VAEGNÄGIJATE KEELEÕPPE ERISUSED VÕRRELDES TAVAÕPPIJATEGA

Nägemine on inimese tähtsaim meel, kuna selle abil saame kõige rohkem informatsiooni. Nägemist iseloomustavad erinevad aspektid on muuhulgas nägemisteravus, vaateväli, kontrastitundlikkus, valguse adaptatsioon ehk kohanemine erinevate valgustustingimustega, binokulaarne nägemine ja sellega kaasnev stereonägemine.

Nägemispuude klassifikatsioon

Tunnustatuima klassifikatsiooni on koostanud Maailma Tervishoiuorganisatsioon. Klassifikatsioon on koostatud nägemisteravuse ja vaatevälja kahjustuste ulatuse põhjal. Nägemisteravus (visus) on tsentraalne nägemine, kus eseme kõik detailid ja värvid on selgelt näha. Vaateväljaks nimetatakse ruumi, mis on nähtav ühe liikumatu silmaga. Parema ja vasaku silma vaateväljad puutuvad kokku ja osaliselt kattuvad. Vaatevälja terviklikkust peetakse täpse lugemise aluseks.

Normaalseks nägemisteravuseks loetakse 1,0 ja normaalse vaatevälja ulatus on horisontaalselt 150° (60° sisse ja 90° välja) ja vertikaalselt 130° (70° alla ja 60° üles) 180 kraadi. Kui vaateväli aheneb äärtest, hakkab nägemine häirima liikumist. Kui aga muudatused hõlmavad põhiliselt vaatevälja keskset osa, kannatab selle all täpsust nõudev lähitöö ja lugemine. Seega on nägemispuudel erinevaid väljendusvorme, alates vaegnägevusest kuni täieliku pimeduseni.

Nägemisteravuse kahjustused on jaotatud viide rühma.

WHO nägemise liigid	Kahjustuse aste	Nägemisteravus (optimaalse korrektsiooniga)	Sünonüümid ja alternatiivsed definitsioonid
NORMAALNE NÄGEMINE	puudub	0.8 või parem	normaalse nägemise ulatus
	kerge	alla 0.8	peaaegu normaalne nägemine
VAEGNÄGEMINE	mõõdukas	alla 0.3	mõõdukas vaegnägemine

	raske	alla 0.12	raske vaegnägemine, mõnedes maades seaduslik pimesus; sõrmede lugemine 6m pealt või vähem
PIMESUS	väljendunud	alla 0.05	väljendunud vaegnägemine või mõõdukas pimesus ; sõrmede lugemine vähem kui 3m pealt.
	peaaegu totaalne (praktiline)	alla 0.02	raske vaegnägemine või praktiline pimedus; sõrmede lugemine 1 m pealt
	totaalne	valgustunne puudub	totaalne pimedus

Nägemispuudega õppijatega tegelevad pedagoogid peavad olema teadlikud nägemispuude mõjust ja mõistma nägemispuudest tulenevaid erivajadusi. Õpetaja peab teadma, millisel määral saab õpilane kasutada nägemist lähitöös, millist valgustust ja milliseid abivahendeid ta vajab, kuidas ta saab liikuda tuttavas ja ka võõras ümbruses.

Keeletundide läbiviimisel peab klassiruumide sisustus vastama nägemispuudega õppijate õpetamiseks vajalikele tingimustele:

- Õppeklass peab olema valgustatud ühtlaselt ja piisavalt, vältida tuleks valguskiirte peegeldumist. Tööpinnale langev valgus peaks tulema selja tagant või küljelt; vajadusel peaks vaegnägijal õppijal olema reguleeritav kohtvalgusti.
- Et nägemisteravus oleks võimalikult suur, vajab vaegnägija alati normaalsest rohkem valgust. Nägemispuudega õppija vaatekaugus võib olla vaid 10–15 cm ja kohtvalgusti peab olema võimalikult lähedal vaadatavale objektile.
- Hea valgustus kergendab nägemist ja ümbritsevate objektide tajumist, tagades seega parema orienteerumise ja turvalisema liikumise ning tegutsemise ümbritsevas keskkonnas.
- Tahvel peab olema hästi valgustatud, õpetaja käekiri suur ja hästi loetav, kriit silmapaistva värvusega ja kaugele nähtav, tahvel puhas. Soovitav on kasutada tumedat tahvlit ja kollast kriiti. Raske vaegnägevusega õppijate puhul on siiski parem kasutada jaotusmaterjali, mitte tahvlit!
- Kirjutamisele lisaks oleks soovitav iga teksti ka kõva häälega ette lugeda.
- Tööpinna ja jaotusmaterjali vahel peaks olema tugev värvikontrast.
- Jaotusmaterjali valmistamisel ei tohi kasutada läikivat paberit.
- Silmas tuleb pidada, et nägemispuudega õppijad vajavad umbes kaks korda suuremat tööpinda, et abivahendid ja suuremas formaadis õppematerjalid ära mahuks.
- Nägemispuudega õppija arengu tagavad kvaliteetsed ja liigse infoga koormamata materjalid. Kirjašrift ja selle suurus peavad olema õppijale sobivad. Vaegnägijatele sobivaim šrift on Arial, suuruseks sobib enamasti 14, 16, 20 või 24.

Võõrkeelte õpetamine

Võõrkeele õpetus baseerub kuulamisel ja kordamisel, järk-järgult lisandub oma mõtete iseseisev väljendamine. Väga heade kuulamis- ja esitamisoskuste tõttu on nägemispuudega täiskasvanud inimesed võõrkeelte õppimisel mõneti eelisolukorras. Üldjuhul saavad nägemispuudega õppijad võõrkeeltega hästi hakkama. Koolieas võõrkeelte õppimine on mitu korda raskem võrreldes nende ainetega, mida omandatakse emakeeles. Teiste õppeainete puhul kasutab nägemispuudega õpilane palju järeldusvõimet ja oma sisemist loogikat õpitava sisu mõistmiseks. Võõrkeelte õppimisel pole sellest abi ja huultelt lugemine on väga keeruline. Teksti sisust ei saada aru, sest huultelt lugedes ei eristata sõnu hääldamise järgi.

Suuremat tähelepanu tasub pöörata auditiivsele õpetusele, kuid vajalik on õppida ka kirjakeelt. Kuna miimika ja žestid pole raske vaegnägevusega õppijale kättesaadavad, on vaja kasutada aine esitamisel täiendavaid selgitusi. Vaegnägijatel kergendavad õppimist kasutatava materjali mahu vähendamine, sõnaraamatu kasutamine kohandatud arvuti abil, rollimängud jms.

Lugemine

Lugemine on paljudele nägemispuudega inimestele ajamahukas tegevus. Lugemist raskendab, kui õppija oma vaegnägevuse tõttu ei saa silmadega haarata korraga tervet sõna. Teksti tugeval suurendamisel võimendub see probleem veelgi. Palju aega kulub vajaliku lehekülje või peatüki leidmisele. Vaegnägija lugemist raskendavad tänapäevased värvikirevad õpikud, värvilisele taustale trükitud tekstid, keerulised kirjašriftid. Kuna lugemine võib olla nägemispuudega õppijale ajamahukas, tuleks õpetajal materjali läbivõtmiseks piisavalt aega varuda. Vajadusel tuleks aidata leida lehekülge, olla abiks sõnaraamatute jms kasutamisel. Abiks on kontrastse värvusega järjehoidja loetava rea all.

Kuulamine

Õpetaja ei tohi kõneldes kätt suu ees hoida ega pead liiga madalale lasta ning mitte kunagi ei tohi rääkides õppija poole seljaga olla. Vältida tuleks ka asjatut ülepakutud miimika ja žestide kasutamist, sest nägemispuudega õppijale ei anna see mingit täiendavat informatsiooni. Klassile õpitavat materjali selgitades peaks õpetaja võimalikult vähe liikuma. Rääkida tuleks rahulikult, kuid mitte liigselt venitades. Kasulik oleks õppijat aegsasti ette informeerida, millal alustatakse tööd tahvlil ja millises tahvli osas. Sellest on nägemispuudega õppijale palju abi, sest nii leiab ta tahvlilt kiiremini vajalikud tööülesanded.

Kuulamisülesannetega paremaks toimetulemiseks võiks õppijale helendid koju kaasa anda, et ta saaks neid korduvalt ja omas tempos üle kuulata. Helikandjalt kuuldav igasugune taustamüra, näiteks ka muusika, raskendab kuulamist. Kuulamisülesannete ja õppimisega paremaks toimetulemiseks on võimalik kasutada heliraamatuid või auditiivseid materjale, mida nägemispuudelised saavad Eesti Pimedate Raamatukogust, Pimedate Infoühingu Helikirja kodulehelt või Internetist.

Kirjutamine

Kiiret kirjutamist ja lünkade täitmist raskendab silma ja käe aeglasem koordineerimine. Vaegnägijat aitab piisav ajalimiit, kontrastsete joontega vihikud, tume kirjutusvahend,

reaalguse märgistamine (nt markeriga). Väga aega- ja vaevanõudev on ära kirja tegemine, nii et seda töövõtet ei tohiks väga palju kasutada.

V. OODATAVAD ÕPITULEMUSED

Õppematerjal on koostatud vastavalt suhtlemisvajadustele, lähtutakse õppijast ja tema suhtluseesmärkidest. Oluline on keele kasutamise oskus, mitte pelgalt keele struktuuri tundmine. Keeleline korrektsus kujuneb õppijal pikaajalise töö tulemusena.

Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse arendamise kaudu: kuulamine, lugemine, rääkimine ja kirjutamine. Olulised kontaktide tekkimise kohad on tööturg, haridussüsteem ja elupaik/naabruskond.

Kursuse lõpuks on õppija võimeline:

Kuulamine

- Aru saama selgelt ja aeglaselt hääldatud fraasidest ja sageli kasutatavatest sõnadest, mis on vahetult seotud õppijale oluliste eluvaldkondadega (algeline isiku- ja pereteave, kodu, sisseostud, töö);

Rääkimine

- Hakkama saama igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel, ise vestlust juhtida ei oska;
- Kasutama fraase ja lauseid, et kirjeldada oma perekonda, teisi inimesi, oma elutingimusi ning igapäevatoiminguid, väljendama mis meeldib ja mis mitte;
- Kasutama tekstimoodustamisel lihtsaid sidesõnu (nagu, ja, aga, ning, sest);
- Esitama kutset, tegema ettepanekut, vabandama ning sellistele vastama;

Lugemine

- Aru saama väga lühikestest lihtsatest tekstidest, mis sisaldavad sagedasti kasutatavaid ja rahvusvahelise levikuga sõnu, leidma enda jaoks tähtsat informatsiooni lihtsatest igapäevatekstidest;

Kirjutamine

- Oskama koostada väga lihtsat isiklikku kirja, vajalikke asju puudutavaid sõnumeid, kasutades lihtsaid sidesõnu.

VI. ÕPETUSE RÕHUASETUSED

Nägemispuudega õppijatel võib olla suhtlemisraskusi, mis tulenevad peamiselt visuaalse informatsiooni puudumisest. Inimene ei saa ümbritsevast piisavalt informatsiooni, et seda erinevates situatsioonides kasutada. Seetõttu võib elulistes olukordades tekkida arusaamatusi ja mitte eesti emakeelega vaegnägijal on raske end võõrkeelses situatsioonis täpselt ja konkreetselt väljendada.

Esitatud õppematerjal on loodud lähtudes praktilistest suhtlusolukordadest. Heliklipid toetavad sõnavara, lausemallide, grammatiliste konstruktsioonide õppimist ja kasutamist igapäevases suhtluses ning arendavad eneseväljendust. Õppematerjal arendab vaegnägijast õppija kuulamisoskust võõrkeele õppe meetodikast lähtuvalt, õpetab kasutama kuulnud

informatsiooni ning harjutab ja kinnistab uusi teadmisi. Materjalis toodud tekstid sisaldavad sageli kasutatavaid väljendeid ja sõnu. Tähelepanu pööratakse juhiste, millega vaegnägija vastavalt oma puudele kokku puutub, faktiinfo ja harjumuspärase teabe leidmisele igapäevatekstidest, vestlusele igapäevateemadel või oma huvivaldkonna piires.

N Palun juhatage mind infoleti juurde. Kas te saaksite mind ukseni saata?

Töölehed annavad võimaluse kasutada jutustava või kirjeldava teksti moodustamiseks sidumata lauseid või siduda oma juttu lihtsate sidesõnade abil nagu „ja”, „aga”, „sest”, „et”. Tööleht 1 võimaldab tutvuda sõnavaraga nii eesti kui ka vene keeles ja õpetajaraamatus on lisaks pakutud kuulamiseelseid, -aegseid ja -järgseid ülesandeid. Tööleht 2 sisaldab sõnavaraga seotud ülesandeid, kus õppija saab kasutada õpitavaid väljendeid erinevas kontekstis, käsitletakse grammatikat ja pööratakse tähelepanu konstruktsioonidele, mida õppijal on vaja kasutada nii suulisel kui kirjalikul eneseväljendamisel. Tööleht 3 võimaldab arendada detailse kuulamise oskust ja kasutada uut sõnavara erinevates olukordades. Tööleht 4 arendab õppija siduskõnet lausete moodustamisel ja lõpetamisel ning iseseisvat kõneloomet. Tööleht 5 annab õppijale võimaluse korrata kogu teemaga seotud materjali ja seda aktiivselt kasutada.

Õppeteemade raames on võimalik end väljendada nii suuliselt kui ka kirjalikult. Nii näiteks harjutatakse kirjutama oma perekonnast, elutingimustest, haridusest ning praegusest ja eelmisest tööst. Heliklippide ja tekstide põhjal õpitakse kirjutama lühikesi ja lihtsaid lugusid inimestest, asjadest ja oma igapäevaelust aga samuti ka sõnumeid ning isiklikke kirju. Õpitakse täitma lihtsaid isikuandmeid nõudvaid formulare, infot küsima ja infopärimisele vastama. Dialoogide moodustamine ja nende ettekandmine võimaldab kaasa rääkida lihtsas igapäevasuhtluses, kui vestlus seisneb infovahetuses tuttavatel teemal (nt töö ja vaba aeg).

Grammatikat käsitletakse teemapõhiselt, harjutatakse ja kinnistatakse harjutustes, dialoogides ja rollimängudes. Keerulisemaid grammatilisi konstruktsioone harjutatakse algul eraldiseisvatena ja seejärel lausetes.

Helikliidid, sõnavara ja töölehed arvestavad õppijate nägemispuuet. Nad on kohandatud kasutamiseks erineva vaegnägemise ulatuse korral.

Nägemispuue võib kaasa tuua raskusi lugemisel ja kirjutamisel. Keele omandamiseks on vajalik arendada õppija kõiki osaoskusi, mitte ainult kuulamist ja rääkimist, vaid ka lugemist ja kirjutamist. Seepärast on õpetajal oluline teada õppija puude raskusastet ja õppetegevus korraldada nii, et lugemis- ja kirjutamisülesannete täitmiseks on õppijal piisavalt aega ja vajalikud abivahendid.

VII. ÕPPEMATERJALI EESMÄRGID

Õppematerjali loomise eesmärgiks on pakkuda vaegnägijatele nende erivajadustele vastavat eesti keele õppematerjali, mida saab kasutada nii kursustel kui ka iseseisvalt.

Õppematerjal:

- lähtub õppijate keeletasemest ning vajadustest;
- annab igapäevases elus toimetulemiseks vajaliku eesti keele sõnavara;
- õpetab keelt teemade järgi;
- jaotab teema õppeprotsessi hõlbustamiseks loogiliselt seostuvateks tundideks;
- tutvustab keele funktsioone suhtlussituatsioonide esitamise kaudu (nt info hankimiseks, edastamiseks);
- annab suuliseks ning kirjalikuks eneseväljendamiseks vajalikud lausekonstruktsioonid ja grammatika;
- arendab eestikeelse kõne detailse kuulamise oskust;
- on keeletegevustelt mitmekülgne, toetab õppija keelelist arengut ja arendab osaoskusi;
- arendab iseseisvat kõneloomet.

Õppematerjalid on omavahel seotud töölehed, heliklipid ja klippide tekstid. Kõiki osaoskusi arendatakse lõimitult, põhitähelepanu on suunatud sõnavarale ja praktiliste oskuste arendamisele.

VIII. SÕNAVARATÖÖ PÕHIMÕTTED

Keele sõnavara moodustavad kõige sagedamini kasutatavad ja vajalikumad sõnad. Iga õppematerjali sõnavaralise töö põhimõtteks on põhisõnavara määratlemine õppija seisukohalt. Võõrkeele õppimisel kommunikatiivsel eesmärgil on oluline omandada põhisõnavara, et argielu olukordades hakkama saada. Sõnavara jaguneb aktiivseks ja passiivseks. Aktiivne on sõnavara, mida õppija ise praktiliselt kasutab ja passiivne on sõnavara, mida ta ise otseselt ei kasuta, kuid millest ta saab aru. Sõnavaratöö eesmärgiks on, et õppijad mõistaksid teksti, rikastaksid oma sõnavara, saaksid aru ja oskaksid seletada väljendite tähendust, leiaksid sama tähendusega sõnu ja vastandsõnu, tunnetaksid sõnade seoseid, oskaksid seostada sõna üldmõistega ning arendaksid sellega oma funktsionaalset keeleoskust.

Tulenevalt õppijate nägemise iseärasustest, ei ole nii mõnedki harjutusetüübid neile sobilikud. Vaegnägijatel võib olla raskusi näiteks rühmitamisülesannete, vastavusharjutuste, ristsõnade, hargmike jmt täitmisega, seetõttu on käesolevas õppematerjalis kasutusel põhiliselt kuulamisele, tõlkimisele, asendamisele ja lausete lõpetamisele üles ehitatud harjutuste variandid. Sõnavara peab tunnis aktiveerima sihipäraselt. Uusi sõnu ja sõnaühendeid on hea õppijatele:

- selge häälega ette hääldada;
- koos õppijatega korrata;
- tõlkida õppijate emakeelde;
- tuua näiteid erinevates lausetes, et selgitada sõna ja sõnaühendi kasutust;
- esitada küsimusi, mis nõuavad uute sõnade kasutamist.

Õppija omandab uut sõnavara paremini kontekstis ja antud materjali puhul on võimalik uut sõnavara nii edastada kui ka kontrollida heliklippe ja klippide teksti kasutades. Hea on lasta õppijatel uut sõnavara otsida kuulates ja teksti lugedes. Sõnade tähenduse selgitamine konkreetsetes kontekstis, loetu või kuuldu kommenteerimine ja teksti ning kaaslaste sõnavara

võrdlemine aitab suurendada aktiivse sõnavara osakaalu ja võimaldab paremat toimetulekut igapäevaste toimingute juures.

Töölehed sisaldavad palju tõlkeharjutusi vene keelest eesti keelde ja vastupidi. Nende harjutuste eesmärgiks on mõista ja omandada eesti ja vene keele erinevaid väljendusvõimalusi. Keeleliste erinevuste mõistmine aitab kaasa sidusteksti loogilise ülesehituse tunnetamisele ja lausestusoskuse arendamisele.

Erinevaid suhtlusharjutusi ja iseseisvaid tekstide koostamise ülesandeid on töölehtedes vähe, mistõttu õpetaja võiks neid juurde pakkuda. Õpetajal tuleks anda õppijatele võimalus kasutada aktiivsesse sõnavarasse kinnistatavaid sõnu hästi mitmekülgsest. Selleks sobivad:

- sõnaühendite moodustamine;
- sõna asendamine lauses või sõnaühendites;
- sõna selgitamine konkreetses kontekstis;
- valikvastustega ülesanded, millega on õppijatel ja õpetajal võimalik teadmisi kontrollida.

Õpetajal oleks vaja pöörata tähelepanu õppijate iseseisvale tööle, kus koostatakse individuaalsetest vajadustest lähtuvalt tekste. Tekstide koostamise juures võivad õppijad alguses kasutada nii heliklippe kui ka töölehti, kursuse edenedes on soovitatav julgustada moodustama nii suulisi kui kirjalikke tekste nii väheste abivahenditega kui võimalik. Täiskasvanud õppijate puhul on hea võtte kasutada abiküsimist kaaslastelt, kasutada paaris- ja rühmatööd.

Õppijaid suunatakse omandatud teadmisi pidevalt kasutama. Kui õppijad kasutavad keelt konkreetsete ülesannete lahendamiseks ja uute teadmiste saamiseks, omandavad nad keele kiiremini.

IX. ÕPPEMATERJALI ÜLESEHITUS JA SELLE KASUTAMISE ÜLDPÕHIMÕTTED

Veebilehel paiknevas õppematerjalis on toodud 20 teemat, mis kajastavad igapäevaelu erinevaid tahke lähtudes nägemispuudega inimeste vajadustest. Iga teema all on heliklipp ja jaotusmaterjalina klipi kirjalik tekst ning viis töölehte. Klipi tekst ja töölehed on kolmes kirjasuuruses – 16, 20 ja 24. Jaotusmaterjal on esitatud .doc ja .pdf formaatides, mis annab õpetajale võimaluse töölehti grupi/õppija vajadustele vastavalt täiendada või muuta. Ühe teema läbimiseks kulub indikatiivselt 4-5 akadeemilist tundi (45 min). Teema käsitlemisele kuluv aeg sõltub paljuski õppijate nägemispuude iseloomust ja ulatusest ning on õpetaja poolt vabalt varieeritav.

Nägemispuudega inimene peab kättesaadava teabe puudumise kompenseerimiseks kasutama kuulmist, mille tõttu auditivse informatsiooni kvaliteet on väga tähtis.

Heliklipid on sisse loetud professionaalsete näitlejate poolt, kes loevad dialooge nii, et see hõlbustab õppijatel soovitud aspekti või teema tähelepanelikku kuulamist. Dialoogides on oma arengjoon, mis seob sündmusi ja tegelasi, on põnevust ja kuulajatel jääb piisavalt ruumi

isiklikele tõlgendustele. Helikliipi kasutamisel on oluline õppijate kuulamiskõhkus. Õppijatele on hea anda nii kuulamiskõhkeid, kuulamiskõhkeid kui kuulamiskõhkeid ülesandeid ja juhtida tähelepanu, missugusele materjalile antud tunnis kõige rohkem tähelepanu pööratakse.

Õppematerjali iga teema hõlmab viit töölehte, mis on tihedalt seotud heliklippide kasutamisega. Õppetöös kasutatakse helikliipi töölehtede täitmisel, sõnavara tutvustamisel ja kinnistamisel. Õppijaid suunatakse omandatud teadmisi pidevalt kasutama. Kui õppijad kasutavad keelt konkreetsete ülesannete lahendamiseks ja uute teadmiste saamiseks, omandavad nad keele kiiremini.

Tööleht nr.1 Õpime ja saame teada.

Tööleht sisaldab antud teema raames kasutatavaid eesti ja venekeelseid väljendeid ja lauseid. Sõnavaratöö hõlmab lugemist, tõlkimist ja väljendite kasutamist dialoogis.

Tööleht nr. 2 Tuletame meelde ja kordame.

Tööleht annab õppijatele võimaluse kasutada õpitud väljendeid erinevas kontekstis, harjutatakse erinevate grammatiliste vormide moodustamist ja kasutamist lauses.

Tööleht nr. 3 Kuulame ja kinnistame.

Töölehe kasutamise käigus keskendutakse dialoogi kuulamisele ja arendatakse detailse kuulamise oskust. Tööleht täidetakse helikliipi kuulates.

Tööleht nr. 4 Kuulame ja arutleme.

Tööleht annab võimaluse kasutada oma teadmisi ja keelelisi oskusi lausete moodustamisel ja lõpetamisel. Helikliipi kuulamine tuletab meelde vajaminevad fraasid ja lausemallid, mida õppijatel on võimalik kasutada iseseisva kõneloome juures.

Tööleht nr. 5 Oskame ja kasutame.

Tööleht on teema kokkuvõte, kus õppijatel on võimalus tõlkida, moodustada iseseisvalt tekste, harjutada nii paaris, rühmas kui ka individuaalselt.

X. SOOVITUSED HELIKLIPIDE KUULAMISEKS/KASUTAMISEKS

Võõrkeele õppimisel saavad vaegnägijad edukalt kasutada kuulmist ja seepärast kasutatakse heliklippe kogu kursuse vältel võimalikult palju. Soovitav on anda õppijatele kuulamiskõhkeid, mis aitavad neil uue teema sõnavarast aru saada, arendada aimamisoskust ja keskenduda dialoogi teatud aspektidele. Samuti on soovitatav õpetajal ja õppijatel lisamaterjalina kasutada Eesti Pimedate Raamatukogu, mis on nägemispuudega või mõne muu tavakirjas teksti lugemist takistava puudega lugejatele <http://www.epr.ee/sisu/> või Pimedate Infoühingu Helikirja kodulehelt <http://www.helikiri.ee>. Lisamaterjali kasutamisel on võimalik kursuse sisu huvitavamaks ja sisukamaks muuta. Päevakajalise informatsiooni kasutamine aitab vene emakeelega vaegnägijatel siseneda eestikeelsesse informuumi.

Tegevused eesti keele oskuste arendamiseks:

- vahetu suulise esinemise kuulamine;
- vestluse ja jutustamise kuulamine;
- proosa-, luule-, draama-, meediateksti kuulamine;
- olulise teabe leidmine ja eristamine ebaolulisest, saadud teabe kasutamine;
- kuulatu meeldejätmise, kuulatu üle arutlemine;
- esituse hindamine;
- suulise tööjuhendi järgimine.

N *Kus toimub tegevus? (maal, linnas, tänaval, korteris, kaupluses).*

Mitu inimest räägib?

Kes need inimesed on: sugu, vanus, amet.

Mis teemal räägitakse?

Kas oled olnud sarnases olukorras?

Kas sulle meeldis olukorra lahendamise käik?

Mida paremini õppija mõistab kuuldot, seda lihtsam on tal suhelda ja saavutada häid tulemusi. Kuulates talletame endasse teavet, hääldust ja sõnavara.

Keele õppimisel õpitakse aru saama eesti keelest, teise inimese suulisest kõnест ja tema kõnetempost. Keele õppimisel on tihe seos nii lugemis-, kui ka kirjutamisoskusega.

XI. PRAKTILISED JUHISED TÖÖKS ÕPPEMATERJALIGA

Praktilised juhised tööks õppematerjaliga on toodud teemade kaupa. Teema juurde kuulub audioklipp ja viis töölehte. Iga teema on jaotatud tundideks. Ühes tunnis on kasutusel vastavalt vajadusele üks või kaks töölehte. Juhised kajastavad õppematerjali koostajate nägemust materjali kasutamiseks ja ei ole kohustuslikud. Õpetaja võib oma äranägemise järgi materjale ümber teha, täiendada või muuta, seetõttu on need veebilehel toodud ka .doc formaadis. Materjalide muutmise/ümbertegemise korral tuleb meeles pidada, et need tuleb kohandada vastavalt õppijate vaegnägemise ulatusele. Heliklippide ja tekstide/töölehtede paiknemine veebilehel annab võimaluse osa materjalist jätta koduseks tööks.

1. KAS TE OSKATE EESTI KEELT?

Indikatiivne teema läbimise aeg on 5 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab iseloomustada oma keeleoskust;
- oskab pöörata tegusõna ainsuses ja mitmuses;
- mõistab kuuldot ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada

Esimene tund

Kuulatakse klippi 1. Põhitähelepanu on temaatilise sõnavara tutvustamisel.

Tööleht 1.1 Õpime ja saame teada.

- a) Peale klipi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge. Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- b) Õppijad otsivad tekstist väljendeid õpetaja küsimuste alusel.
N kes küsis Valerilt, kui hästi ta eesti keelt oskab? (õpetaja Maie Maasikas).
- c) Õppijad panevad venekeelsed väljendid kinni ja proovivad tõlkida eestikeelseid väljendeid vene keelde.
- d) Õppijad panevad eestikeelsed väljendid kinni ja proovivad tõlkida väljendeid vene keelest eesti keelde.
- e) Õpetaja palub õppijatel ennast tutvustada. Palun öelge oma nimi, perekonnanimi ja öelge, kui hästi teie oskate eesti keelt. Lepitakse kokku, et iga väljendit kasutatakse vaid üks kord või seni, kui kõik töölehel olevad väljendid on ära kasutatud. Õppijad kasutavad vajadusel dialoogi kirjalikku teksti.

Teine tund

Tunnis keskendutakse tegusõna olevikuvormide moodustamisele. Töölehe kaudu tutvutakse sõnade *olema, rääkima, lugema, oskama* olevikuvormide moodustamisega.

Tööleht 1.2 Tuletame meelde ja kordame.

- a) Õppijad otsivad klipi kirjalikust tekstist tegusõnade erinevaid vorme ja tõmbavad neile joone alla ning nimetavad suuliselt sõna algvormi *nt olema-olla*
- b) Õppijad kinnistavad oma teadmisi TL nr1 väljendeid kasutades. Kas te oskate eesti keelt? *Jaa, ma oskan eesti keelt. Ei, ma ei oska eesti keelt. Ma oskan hästi eesti keelt. Ma ei oska eesti keelt hästi.*
- c) Harjutatakse detailse kuulamise oskust ja tegusõnade olevikuvorme.

N mina olen õpetaja Maie Maasikas ja ma oskan hästi inglise keelt.

Järgmine õppija kordab fraasi ja lisab enda tutvustuse.

N Maie Maasikas on õpetaja ja oskab hästi inglise keelt. Mina olen Dmitri ja oskan hästi soome keelt, inglise keelt ei oska ma üldse.

Kolmas tund

Tunnis keskendutakse dialoogi kuulamisele ja arendatakse detailse kuulamise oskust.

Tööleht 1.3 Kuulame ja kinnistame

a) Harjutuses 1 õppijad kuulavad, kes räägivad ja iseloomustavad kõnelejaid – *räägib õpetaja, ta on naine. Õpetaja on eestlane. Ta oskab hästi vene keelt, räägib, loeb ja kirjutab vene keeles väga hästi, soome keelt õpetaja ei oska.*

b) Harjutuses 2 valivad õppijad õige grammatilise vormi.

Kaaslase kirjeldamine. Ta on noor mees, oskab hästi vene keelt, kahjuks ei oska ta eesti keelt üldse, kuid inglise keeles räägib, loeb ja kirjutab vabalt. Kaasõppijad arvavad ära, kellest räägitakse.

c) Harjutuses 3 peavad õppijad tõlkima sulgudes olevad sõnad eesti keelde. Antud harjutuse võib anda koduseks tööks.

Neljas tund

Tunnis keskendutakse dialoogi kuulamisele ja vajaliku informatsiooni leidmisele.

Tööleht 1.4 Kuulame ja arutleme

a) Harjutus 1, õppijad kuulavad dialoogi ja lõpetavad laused.

b) Harjutuses 2 kuulavad dialoogi ja vastavad küsimustele. Seejärel esitavad paaristööna kaaslasele sarnaseid küsimusi.

N Mis on sinu perekonnanimi? Mis keeli sa oskad? Kas sa räägid eesti keelt? Kas eesti keel on kerge või raske? jne.

Järgmiseks tunniks võiksid õppijad täita kodus töölehe 1.5 Harjutuses 1 on vaja lõpetada laused ja harjutuses 2 koostada plaani järgi enesetutvustus.

Viies tund

Tunni eesmärgiks on õppija enesetutvustuse koostamine ja esitamine.

Tööleht 1.5 Oskame ja kasutame

a) Varemõpitu kordamiseks vaadatakse üle töölehe harjutused.

b) Õppijad tutvustavad end suuliselt kaaslastele harjutus 2 plaani alusel.

c) Õpperühmaga laiendatakse üheskoos enesetutvustamise plaani. Õpetaja toetab õppijaid küsimuste ja väljenditega, mis võimaldavad õppijate teadmised paremini esile tuua.

N Kas sulle meeldivad eesti filmid, raamatud? Kas sulle meeldivad vene filmid, raamatud? Mis keeles raadisaateid sa kuulad, miks? Missugust muusikat sa kuulad? Missugused muusikud sulle meeldivad, miks?

- d) Rühmatöös koostavad õppijad erinevaid küsimusi ja esitavad neid töö lõpus teisele rühmale. Iseseisva tööna koostavad õppijad laiendatud plaani alused enesetuvustuse.

2. SAAGE TUTTAVAKS, SEE ON MART.

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab iseloomustada oma tervislikku seisundit;
- oskab koostada lausekonstruktsioone *Minul on ...mul on ...*;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Kuulatakse klippi 2. Põhitähelepanu on temaatilise sõnavara tutvustamisel ja iseseisval dialoogi koostamisel.

Tööleht 2.1 Õpime ja saame teada

- a) Dialoogi kuulamise ajal kirjutavad õppijad vene keeles üles haiguse sümptomid.
- b) Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge. Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- c) Õppijad töötavad paaris ja moodustavad töölehe 2.1 väljendite alusel lühikese dialoogi, mis kantakse ette.
- d) Peale dialoogi ettekandmist iseloomustavad õppijad esinejate tervislikku seisundit.

N Anna on Dmitri kolleeg, ta on haige. Annal on nohu ja tal pea valutab. Nastjal valutab kurk ja tal on nohu ka. Nad mõlemad on haiged.

Teine tund

Õpitakse koostama lausekonstruktsioone *Minul on ...mul on ...* ja korratakse haiguste sümptomeid.

Tööleht 2.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 harjutatakse asesõnade käänamist alalütlevas käändes.

Mina – minul, mul Meie - meil

Sina – sinul, sul Teie - teil

Tema – temal, tal Nemad - neil

Õppijad töötavad paarides ja esitavad üksteisele küsimusi *Kuidas sul läheb? Mis sul viga on ?* Vastustes kasutatakse erinevaid variante – suurepäraselt, hästi, enam-vähem

hästi, halvasti. *Ma olen haige, mul on palavik, köha, nohu, kurk haige, mul kõht valutab.*

- b) Teemakaardi koostamine.

	Palavik	Nohu
Kurk valutab	KÜLMETUS	Köha
	Pea valutab	

Teemaplaani alusel jutustavad õppijad oma tervislikku seisundit. *N Kui ma olen külmetanud, on mul nohu ja köha.*

- c) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad sulgudes olevad sõnad eesti keelde. Selle harjutuse võib anda kas iseseisvaks või koduseks tööks.

Kolmas tund

Esmalt korratakse eelmises tunnis õpitud sõnavara ja seejärel kuulatakse klippi 2. Suurt tähelepanu pööratakse detailsele kuulamisele.

Tööleht 2.3 Kuulame ja kinnistame

- Harjutuses 1 kuulavad õppijad teksti ühe lause kaupa ja kirjutavad lünka õige sõna.
- Õppijad moodustavad kolmikud, jagavad rollid ja loevad ette valminud dialoogi.
- Õppijad iseloomustavad töölehte 2.3 kasutades Marti, Priitu ja Irinat.

Neljas tund

Õpitakse lausete moodustamist ja ladusat eneseväljendust teema piires.

Tööleht 2.4 Kuulame ja arutame

- Õppijad kuulavad klipilt 2 dialoogi ja täidavad harjutuse 1, mis on õige, mis vale. Õppijad vastavad täislausega. *N See on vale, Priidul ei ole nohu.*
- Harjutuses 2 istuvad õppijad ringis, esitavad üksteisele küsimusi ja vastavad nendele täislausetega.

Tööleht 2.5 Oskame ja kasutame

- Õppijad tõlgivad dialoogi 1 eesti keelde ja võrdlevad tõlget kaaslasega.
- Dialoogi 2 tõlgivad õppijad paaristööna ja kannavad selle teistele ette.

c) Õppijad moodustavad paarilisega dialoogi järgmist plaani kasutades:

- kohtumine
- tutvustamine
- käekäigu kohta küsimine
- tervise iseloomustamine

d) Dialoogid 3, 4, 5 ja 6 tõlgivad õppijad kodus.

3. SAAME KOKKU TEISIPÄEVAL KELL 14.00

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab öelda kellaega täis-, veerand-, pool- ja kolmveerandtunni kaupa;
- oskab esitada ja vastata küsimusele *Millal? Mis kell ?*;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Kuulatakse klippi 2. Põhitähelepanu on temaatilise sõnavara tutvustamisel, kellaegade ja nädalapäevade nimetamisel

Tööleht 3.1 Õpime ja saame teada

- Õppijad kuulavad klippi 3.
- Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge. Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- Harjutame nädalapäevade käänamist alalütlevas käändes.

Esmaspäev – esmaspäeval

Teisipäev – teisipäeval

Kolmapäev – kolmapäeval

Neljapäev – neljapäeval

Reede – reedel

Laupäev – laupäeval

Pühapäev – pühapäeval

- d) Õppijad harjutavad kellaaja nimetamist täis-, veerand-, pool- ja kolmveerandtunni kaupa.

15.00 – kell on kolm

15.15 – kell on veerand neli

15.30 kell on pool neli

15.45 – kell on kolmveerand neli

Teine tund

Tunnis harjutatakse asesõna kasutamist lauses ja kellaaja nimetamist. Õppijad harjutavad kohtumise kokkuleppimist telefoni teel.

Tööleht 3.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 kinnistavad õppijad asesõna kasutamist lauses.
- b) Harjutuses 2 korratakse kellaaja nimetamist
- c) Harjutuses 3 tõlgivad õppijad sulgudes olevad sõnad eesti keelde
- d) Õppijad koostavad dialoogi Telefonikõne, kus lepitakse kokku aeg kohtumiseks etteantud andmete järgi:
 - tööpäev (esmaspäev, teisipäev, kolmapäev, neljapäev, reede);
 - puhkepäev (laupäev, pühapäev);
 - kell 15.00, 16.14, 18.30, 19.45.

Kolmas tund

Tunnis kuulatakse klippi 3, harjutatakse detailset kuulamist ja kinnistatakse sõnavara.

Tööleht 3.3 Kuulame ja kinnistamine

- a) Õppijad kuulavad teksti ühe lause kaupa ja ütlevad, kes räägivad.
- b) Õppijad kuulavad teksti ja kuulamise ajal valivad harjutuses 2 sobiva variandi.
- c) Õppijad teevad kirjaliku kokkuvõtte Reeda ja Merle kohtumisest ja loevad selle teistele ette:
 - kes helistas, miks;
 - millal on Reedal aega kohtuda;
 - millal on Merlel aega kohtuda;

- mis päev sobib mõlemale kohtumiseks;
- mis kellaaeg sobib mõlemale kohtumiseks.

Neljas tund

Tunni käigus kinnistatakse teema sõnavara, tõlgitakse ja moodustatakse iseseisvalt dialooge.

Tööleht 3.4 Kuulame ja arutame

- Õppijad kuulavad teksti ja valivad harjutuses 1, kas väide on õige või vale.
- Õppijad esitavad väidete kohta üksteisele küsimusi, vajadusel kasutavad abimaterjalina harjutust 2.

N Kas Reet on täna õhtul kinni? Kas sõbrannad saavad täna kokku?

Tööleht 3.5 Oskame ja kasutame

- Õppijad tõlgivad dialoogi 1 koos kaaslasega eesti keelde.
- Õppijad kannavad dialoogi teistele ette ja peale iga ettekannet võrreldakse vajadusel tõlget.

4. MA TÖÖTAN KODUS

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab öelda, kus ta õpib või kus ja kellena töötab;
- oskab iseloomustada ennast ja enda tööalaseid oskusi;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvustatakse temaatilist sõnavara, kuulatakse klippi 4.

Tööleht 4.1 Õpime ja saame teada

- Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge. Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- Õppijad esitavad töölehte kasutades üksteisele küsimusi ja vastavad nendele.
- Õppijad valivad dialoogi kirjalikust tekstist ühe osa, loevad selle iseseisvalt läbi ja tõlgivad töölehe abiga.
- Õppijad iseloomustavad valitud teksti põhjal ühte inimest.

N Krista on 46 aastat vana ja elab Tartus. Ta on töötu peaaegu 2 aastat. Ta ei leia sobivat tööd ja istub kodus.

Teine tund

Korratakse eelmise tunni materjali ja elukutsete nimetusi, vajadusel lisatakse õpperühmas olevate inimeste elukutsed. Harjutatakse seesütleva käände moodustamist ja kasutamist.

Tööleht 4.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 korratakse seesütleva käände kasutamist lausetes.
- b) Harjutuses 2 tõlgitakse sulgudes olevad elukutsete nimetused eesti keelde.
- c) Õppijad tutvustavad ennast etteantud plaani järgi:
 - nimi;
 - elukoht;
 - elukutse ja kus töötab/ kool;
 - vanus.
- d) Harjutus 3 kordab vanuse nimetamist. Õppijad kirjutavad ja vastavad täislausega. *N German on viiskümmend kuus aastat vana.*

Kolmas tund

Arendatakse detailse ja selektiivse kuulamise oskust. Kinnistatakse sõnavara ja harjutatakse ladusat eneseväljendust teema sõnavara piires.

Tööleht 4.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Õppijad kuulavad klippi 4 ja ütlevad, kes räägivad. Vastavad täislausega.
N räägib naine, tema nimi on Monika.
- b) Õppijad kuulavad dialoogi ühe lause kaupa ja kirjutava harjutuse 2 lünka õige sõna või väljendi.
- c) Õppijad loevad harjutuse 2 kõva häälega ette ja võrdlevad lünka kirjutatud sõnu või väljendeid.
- d) Õppijad koostavad analoogse jutukese õpetaja poolt ette antud andmeid kasutades:
 - Raul;
 - 32;
 - Rakvere;

- autojuht;
- soome keel – esmaspäev, kolmapäev.

Neljas tund

Tunni eesmärgis on sõnavara aktiivne kasutamine kõnes. Õppijad oskavad moodustada täislauseid ja kasutavad õigesti seesütlevat käänat.

Tööleht 4.4 Kuulame ja arutleme

- Õppijad kuulavad klippi 4 ja vastavad mälu järgi harjutuse 1 küsimustele.
- Õppijad võrdlevad Monikat, Dmitrit ja Kristat ja arutlevad, kellel on töbörsil paremad võimalused sobivat tööd leida.

N Monika on 24 aastat vana aga Krista 46 aastat vana. Monikal on suurem võimalus sobivat tööd leida, sest ta (õpib, on noorem).

Tööleht 4.5 Oskame ja kasutame

- Õppijad kordavad töölehe harjutuses vajaminevaid tegusõnu – olema, töötama, õppima.
- Harjutuses 1 harjutavad õppijad lausete moodustamist ja informatsiooni kasutamist.
- Harjutuses 2 räägivad õppijad küsimustele toetudes iseendast.

5. VABANDAGE, KAS TE SAAKSITE MIND AIDATA?

Indikatiivne teema läbimise aeg on 5 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab küsida abi;
- oskab moodustada ja kasutada tingiva kõneviisi vorme;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvustatakse temaatilist sõnavara, kuulatakse klipi 5 dialoogi ja õpitakse moodustama tegusõna tingiva kõneviisi vorme.

Tööleht 5.1 Õpime ja saame teada

- Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge. Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- Õpitakse moodustama tegusõna tingiva kõneviisi vorme.

Tingiv kõneviis olevikus (praegu):

MINEMA → MA LÄHEN → MA “LÄHE...” +KS

ma läheks (in)

sa läheks(id)

ta läheks

me läheks(ime) ei läheks

te läheks(ite)

nad läheks(id)

- c) Õppijad moodustavad iseseisvalt tingiva kõneviisi: juhatama, võima, saama, viima, soovima, aitama.

Teine tund

Korratakse esimeses tunnis õpitud väljendeid ja harjutatakse *kas*–küsimuste esitamist.

Tööleht 5.2 Tuletame meelde ja kordame

- Harjutuses 1 harjutavad õppijad kasutama kohamäärsõnu paremal-paremale, vasakul-vasakule, juures- juurde, kõrval-kõrvale, otse.
- Õppijad esitavad töölehe 5.1 abil üksteisele küsimusi. *N Kas te oskate öelda, kus on infolett? Kuhu ma pean minema?*
- Harjutuses 2 harjutavad õppijad õigesti kasutama tegusõnu aidata, öelda, juhatada.
- Õppijad vastavad kirjalikult harjutuse 2 küsimustele, kasutades määrsõnu paremal-paremale, vasakul-vasakule, juures-juurde, kõrval-kõrvale, otse.

Kolmas tund

Tunni eesmärgiks on tekstist arusaamine, info leidmine ja selle kasutamine.

Tööleht 5.3 Kuulame ja kinnistame

- Õppijad kuulavad klippi 5 ja ütlevad, kus inimesed räägivad, missugust abi vajab mees ja miks.
- Harjutuses 2 vastavad õppijad mälu järgi valikvastustega harjutusele
- Harjutuses 3 kuulavad õppijad klippi 5 ja koostavad dialoogi.
- Õpetaja seob endal silmad kinni ja õppijad juhatavad ta eestikeelseid kohamäärsõnu kasutades ühest klassiruumi otsast teise.

Neljas tund

Tunni eesmärgiks on teemakohaste väljendite kuulamine, neist arusaamine ja kasutamine

Tööleht 5.4 Kuulame ja arutleme

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad klippi 5 ja valivad sobiva vastuse.
- b) Loeme Anna kirja Dmitrile ja arutleme:
 - Millest kirjutab Anna?
 - Mis kell nad kohtuvad?
 - Kus nad kohtuvad?
 - Mida Anna probleemi korral Dmitrile soovitab?

Kallis Dmitri!

Kas sul on meeles, et kohtume homme kell 14.00 Solarise keskuses. Kui sulle sobib, siis kohtuksime infoleti juures. Välisuksest otse edasi kuni esimese poeni ja seejärel pööra paremale. Kui tekib probleeme, siis küsi julgelt abi.

Kohtumiseni

Anna

Viies tund

Tunni eesmärk on vajalike lausete koostamine abi palumiseks

Tööleht 5.5 Oskame ja kasutame

- a) Õppijad koostavad ülesande järgi abi palumiseks või teabe täpsustamiseks lauseid.

N Paluge inimesel end aidata – Palun aidake mind.

- b) Õppijad loevad laused kõva häälega ette ja võrdlevad neid.
- c) Õppijad istuvad ringis ja annavad üksteisele ülesandeid harjutus 1 järgi.

N Küsige, kas kassa on paremal või vasakul pool. Palun öelge, kas kassa on paremal või vasakul pool?

6. PALUN ÜKS PILET TARTUSSE.

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab osta pileteid ühissõidukis ja vajadusel paluda abi;
- oskab kasutada kohakäändeid;
- mõistab kuuldot ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvustatakse temaatilist sõnavara, kuulatakse klipilt 6 dialoogi 1 ja harjutatakse esitama *kas-küsimusi*.

Tööleht 6.1 Õpime ja saame teada

- Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge.
- Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- Õppijad koostavad töölehe 6.1 väljendeid kasutades lühidialoogi Palun üks pilet... (Rakveresse/Narva/Kohtla-Järvele/Sillamäele).
- Õppijad esitavad dialoogid ja kaaslased teevad kokkuvõtte.

N Saša sõitis Narva, ta ostis kaks piletit – üks oli täispilet ja üks oli vaegnägija pilet. Saša palus abi kaks korda.

- Õpetaja esitab õppijatele küsimusi.

N Missugustes Eesti linnades sa oled käinud? Millega sulle rohkem sõita meeldib, kas bussi või rongiga? Kas sa sõidad bussiga üksi või on sul alati saatja kaasas?

Teine tund

Tunnis korratakse sõnavara ja väljendeid erinevates olukordades. Õppijad harjutavad kohakäänete kasutamist ja pileti ostmist ning selle maksumuse küsimist.

Tööleht 6.2 Tuletame meelde ja kordame

- Harjutuses 1 harjutatakse küsimuste esitamist küsisõnaga Kuhu?
- Harjutuses 2 peavad õppijad kirjutama lünka õige küsisõna. Enne harjutuse tegemist on hea korrata erinevate küsimuste esitamist.

N Kui palju maksab pilet Tallinnast Sillamäele?

Millal läheb viimane buss Narvast Tartusse?

Millal buss väljub? Kust rong väljub?

Kas teil on võimalik mind aidata?

Kas siin saab maksta kaardiga?

Kas Narva on pileteid?

- Harjutuses 3 tõlgivad õppijad sulgudes oleva sõna eesti keelde.
- Õppijad koostavad vaegnägijast sõbrale rongi või bussipileti ostmiseks vajalikud küsimused ja abistavad laused.

N Millal väljub rong Jõgevale? Kas te aitaksite mind rongile? Kas mul on võimalik osta vaegnägija pilet? Palun aidake mind rongist maha.

Kolmas tund

Tunnis kuulatakse dialooge klipilt 6, otsitakse kuulmise järgi vajalikku informatsiooni ja kasutatakse teadmisi erinevates olukordades.

Tööleht 6.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad klipi 6 dialooge ja vastavad küsimustele, kuhu inimesed sõidavad ja kus nad räägivad.
- b) Harjutuses 2 harjutatakse tegusõna pööramist ja õppijad peavad kirjutama sulgudes oleva sõna õiges pöördes.
- c) Harjutuses 3 lõpetavad õppijad laused valides õige vastuse.

Tööleht 6.4 Kuulame ja arutleme

1. Harjutuses 1 vastavad õppijad küsimustele dialoogi kohta, hea oleks proovida seda harjutust mälu järgi teha.
2. Kirjutage punktidenä välja nii rõõmud kui kitsaskohad, millega vaegnägija puutub kokku ühistranspordi kasutades. Hea on kasutada kas teemakaarti või tabelit, kus on välja toodud plussid ja miinused.

N Ühistranspordi +

ühistranspordi -

Sõidavad kindla graafiku alusel

Teatud kellaajal on väga palju rahvast

Neljas tund

Tunni eesmärgiks on teemakohase sõnavara kinnistamine ja aktiivne kasutamine.

Tööleht 6.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 koostavad õppijad eesti keeles lauseid.
- b) Õppijad koostavad rühmatöö käigus jutu ja esitavad selle teistele rühmadele.

Ülesanne: Palun rääkige omavahe sellest, missuguste liiklusvahenditega te olete sõitnud – millal ja kuhu? Millega teile meeldib kõige rohkem sõita? Millist liiklusvahendit kasutate igapäevaelus kõige sagedamini?

7. PALUN TAKSOT

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab tellida taksot, väljendada oma soove;
- oskab kasutada alaleütlevat ja sisseütlevat käännet;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvustatakse temaatilist sõnavara, kuulatakse klipilt 7 dialoogi ja kuulamise ajal jälgitakse dialoogi kirjalikku teksti.

Tööleht 7.1 Õpime ja saame teada

- Õppijad kuulavad klippi 7. Õppijad märgivad värvilise pliiatsiga ära kliendi aadressi, telefoninumbri ja arve suuruse.
- Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge.
- Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- Rühmatöö käigus kirjutab üks rühm välja kliendi ja teine rühmtaksofirmatöötaja väljendid.

I

Taksofirma töötaja

Nt Takso kuuleb

II

Klient

Soovin taksot tellida

Teine tund

Tunni eesmärgiks on teema väljendite kordamine ja kasutamine. Alaleütleva ning sisseütleva käände kasutamine ja kinnistamine kõnes.

Tööleht 7.2 Tuletame meelde ja kordame

- Harjutuses 1 kordavad õppijad tegusõnade minema ja sõitma pööramist.
- Harjutuses 2 kordavad õppijad sisseütleva ja alaleütleva käände lõppude kasutamist.
- Harjutuses 3 harjutavad õppijad küsimuste esitamist lausete kohta.
- Iga õppija koostab 5 küsimust, kasutades nädalapäevade nimetusi, kellaaegu ja kohta.

N Mis kell sa teisipäeval tööle lähed? Kas sa sõidad reedel välismaale? Millal me reedel kohtume?

Kolmas tund

Tunnis kuulatakse klippi 7, otsitakse kuulmise järgi vajalikku informatsiooni ja kasutatakse teadmisi erinevates olukordades.

Tööleht 7.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Õppijad kuulavad dialoogi ühe lause kaupa ja kirjutavad lünka õige sõna või väljendi.
- b) Õppijad kirjutavad analoogilise dialoogi ja kannavad selle ette. Kaaslased jälgivad tähelepanelikult ja kirjutavad välja järgmised andmed:
 - kes räägivad (sugu, vanus);
 - kuhu helistati;
 - kuhu soovitakse sõita;
 - kui palju maksis taksosõit;
 - kas sõitja palus abi.

Neljas tund

Tunni eesmärk on teksti detailne kuulamine, küsimustele vastamine ja teema sõnavara kasutamine aktiivses kõnes.

Tööleht 7.4 Kuulame ja arutame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad klippi 7 ja vastavad kuulamise käigus küsimustele.
- b) Harjutuses kuulavad õppijad veelkord klippi või valivad mälu järgi õige vastuse variandi.

Tööleht 7.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 töötavad õppijad paaris, valivad ühe dialoogi, tõlgivad selle eesti keelde ja esitavad kaaslastele.
- b) Iga õppija kirjutab välja enda jaoks kõige vajalikumad väljendid.

8. HALLO, TERE! KAS SA SAAD PRAEGU RÄÄKIDA?

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab telefoni teel informatsiooni küsida ;
- oskab moodustada etteantud sõnadest lühikese jutu;
- mõistab kuuldu ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvustatakse temaatilist sõnavara, kuulatakse klippi 8 ja kuulamise ajal jälgitakse klipi kirjalikku teksti ning otsitakse sellest informatsiooni.

Tööleht 8.1 Õpime ja saame teada

- Õppijad kuulavad klippi 8 ja jälgivad kuulamise ajal klipi kirjalikku teksti. Õppijad märgivad pliiatsiga ära: kes helistas, kellele helistati ja mitu korda helistati.
- Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge.
- Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- Õppijad täidavad tabeli

Kõne alustamine	Küsimuste esitamine	Kõne lõpetamine

Teine tund

Tunni eesmärgiks on harjutada sisekohakäänete kasutamist ja lausete moodustamist etteantud sõnadega.

Tööleht 8.2 Tuletame meelde ja kordame

- Harjutuses 1 harjutavad õppijad lausete moodustamist.
- Harjutuses 2 koostavad õppijad lühikese jutukese antud sõnu kasutades.
- Õppijad kasutavad harjutus 2 jutukese kava ja jutustavad suuliselt iseendast.

Kolmas tund

Tunnis kuulatakse klippi 8, otsitakse kuulmise järgi vajalikku informatsiooni ja kasutatakse teadmisi erinevates olukordades.

Tööleht 8.3 Kuulame ja kinnistame

- Õppijad kuulavad dialoogi ühe lause kaupa ja ütlevad, kes räägivad, kus räägitakse, kes helistas ja mis kell kohtuvad Pille ja Kaido.
- Harjutuses 2 kirjutavad õppijad vastusele ette küsimuse.
- Õppijad kirjutavad lühikese telefonisõnumi sõbrale, et temaga ruttu kokku saada.

N Mul on vaja sinuga kindlasti kohtuda! Ootan sind kell 19.15 kesklinnas oma büroos Pärnu mnt 12 D teisel korrusel.

Svea

Neljas tund

Tunni eesmärgiks on detailse kuulamisoskuse arendamine ja sõnavara aktiivne kasutamine kõnes

Tööleht 8.4 Kuulame ja arutleme

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja vastavad küsimustele.
- b) Harjutuses 2 lõpetavad õppijad kuulamise käigus laused.
- c) Õppijad võtavad kogu telefonikõne kokku paari lausega.

N Kaido helistas Pillele ja tahtis temaga kokku saada.

Tööleht 8.5 Oskame ja kasutame

Harjutuses 1 koostavad õppijad eesti keeles ülesande alusel lauseid. Esimene a) variant on soovitatav teha üheskoos, b) ja c) variandid iseseisvalt või kodus.

9. PAREMAL POOL ON SÕIDUTEE

Indikatiivne teema läbimise aeg on 5 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab väljendada oma soove ja saab aru temale antud soovitudest ja käsklustest;
- oskab moodustada käskivat kõneviisi ja kasutada kohakäändeid;
- mõistab kuuldu ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvustatakse temaatilist sõnavara, kuulatakse klippi 9 ja kuulamise ajal jälgitakse klipi kirjalikku teksti ning kriipsutatakse alla kohad, kus hooldaja pööras tähelepanu ohtudele.

Tööleht 9.1 Õpime ja saame teada

- a) Õppijad kuulavad klippi 9 ja jälgivad kuulamise ajal klipi kirjalikku teksti. Õppijad märgivad värvilise pliiatsiga ära hooldaja käsklused Peebule.
- b) Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge.
- c) Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- d) Õppijad otsivad dialoogi kirjalikust tekstist välja need väljendid, mida nad ise või mida abistajad kõige rohkem kasutavad ja kirjutavad need vihikusse.

Teine tund

Tunnis harjutatakse kohamäärsõnadest õigesti aru saama ja neid kasutama.

Tööleht 9.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 öeldakse suunavate noolte tähendus sõnadega ja harjutatakse suunda ja kohta määravate objektide tuvastamist.
- b) Harjutuses 2 harjutatakse ainsuse nimetava ja ainsuse osatava käände kasutamist.
- c) Harjutuses 3 kinnistatakse õigeid pöördelõppe suunda juhendavates lausetes.
- d) Õppijad juhatavad kaaslast eesti keeles klassiruumi sisse, seal ringi käima ja jälle lahkuma.

Kolmas tund

Tunni eesmärgiks on kuulamistekstist arusaamine ja väljendite kasutamine aktiivses kõnes. Juhatamise harjutamine tuttavas kohas.

Tööleht 9.3 Kuulame ja kinnistamine

- a) Harjutuses 1 õppijad kuulavad dialoogi, ütlevad, kes räägivad ja iseloomustavad neid inimesi.

N Räägivad mees ja naine. Mehe nimi on Peep ja naise nimi on Virve. Peep on vaegnägija ja Virve on tema hooldaja. Ma arvan, et Peep on umbes aastat vana , Virve võibolla umbes ... aastat vana.

- b) Harjutuses 2 valivad õppijad õige variandi kahest vormist.
- c) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad sulgudes olevad sõnad eesti keelde.
- d) Õppijad toovad välja kõik ohud, mida tuleks neile öelda

N Väike künigas, trepiaste, käsipuu jne.

Neljas tund

Tunni eesmärk on detailne kuulamine ja lausete lõpetamine.

Tööleht 9.4 Kuulame ja arutleme

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ühe lause kaupa ja kirjutavad lünka õige sõna.
- b) Õppijad kirjeldavad Peebu teekonda kodust kauplusesse ja jutustavad ühest oma igapäevasest jalutuskäigust.

N Mina käin iga päev tööl. Ma töötan kesklinnas ja sõidan sina bussiga. Bussipeatusesse minemiseks pean ma ületama kaks korda. Kummagi valgusfoori juures ei ole häälteatajat ja ma vaatan teisi inimesi, kas nad seisavad või hakkavad teed ületama. Töö juurde jõudmiseks pean ületama veel ühe ristmiku ja seejärel pööran paremale ja lähen 200 meetrit mööda Pärnu maanteed. Minu töökoht asub suures büroohoones ja ukse ees on kaks madalat astet. Peale uksest sisenemist lähen otse ees oleva lifti juurde ja sõidan kolmandale korrusele. Väljun liftist ja kõnnin kolm meetrit otse, siis pööran vasakule ja sisenen oma töökohta.

Viies tund

Tunni eesmärgiks on sõnavara kinnistamine ja harjutamine igapäevaseks kasutamiseks.

Tööleht 9.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 on õppijate jaoks pakutud välja vestlusteemad ja juhendid abi palumiseks.
- b) Rühmatööna valivad õppijad välja 6 teemat ja koostavad väikese jutu, mille hiljem teistele ette loevad.

10. POES

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab nimetada, missuguseid kuivaineid ja piimatooteid ta vajab ja soovib osta;
- oskab kasutada toiduaineid ostes või tellides osastavat käänat;
- mõistab kuuldu ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvustakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 10 ja kirjutatakse kuulamise ajal välja kõik toiduained, mida ära tuntakse.

- a) Õppijad kuulavad klippi 10 ja kirjutavad üles kõik toiduained, mida nad eesti keeles teavad.
- b) Peale dialoogi kuulamist loetakse dialoogi tekst osatäitjatega .
- c) Õppijad otsivad dialoogi kirjalikust tekstist välja kõik toiduained, mida Peep ostis.
- d) Õppijad koostavad iseseisvalt oma poenimekirja.

Teine tund

Tunnis harjutatakse toiduainete nimetuste kasutamist tegusõnadega tahtma, soovima ja vajama. Õpitakse esitama küsimusi hinnaklassi ja valiku kohta.

Tööleht 10.1 Õpime ja saame teada

Harjutuses 1 õpivad õppijad oma soovide ja vajaduste väljendamist toidupoes. Esitatakse küsimusi toiduainete valiku ja hinnaklassi kohta.

Tööleht 10.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 harjutavad õppijad osastava käände kasutamist.
- b) Harjutuses 2 kirjutavad õppijad küsimuse ette sobiva küsisõna.
- c) Harjutuses 3 tõlgivad õppijad sulgused olevad sõnad eesti keelde.
- d) Osastava käände vormide harjutamiseks võtavad õppijad eelmises tunnis koostatud poenimekirja välja ja kirjutavad seda kasutades laused kasutades sõnaühendeid: soovin osta, tahan osta, mul on vaja osta.

Kolmas tund

Tunnis eesmärgiks on kuulata klippi 10 ja kinnistada Poe teema sõnavara.

Tööleht 10.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi teksti ühe lause kaupa ning ütlevad, kes ja kus nad räägivad.
- b) Harjutuses 2 lõpetavad õppijad laused õiget varianti valides.
- c) Harjutuses 3 kuulavad õppijad dialoogi ja valivad õige variandi
- d) Paaristööna koostavad õppijad analoogse dialoogi koos hooldaja või sõbraga poes käimisest ning lisavad ostunimekirja igapäevaselt ostetavaid toiduaineid.

Neljas tund

Tunni eesmärgiks on dialoogi kuulamine, väidetele vastamine ja ostupalve vormistamine.

Tööleht 10.4 Kuulame ja arutleme

- a) Harjutuse 1 õppijad kuulavad dialoogi ja vastavad väidetele.
- b) Õppijad loevad väited ette täislausetena ja võrdlevad neid omavahel.

Tööleht 10.5 Oskame ja kasutame

Töölehel on näidis, kus palutakse Peebul poest toiduaineid osta. Kirjutage oma ostupalve etteantud toiduaineid kasutades.

11. PALUN SADA GRAMMI VORSTI

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab nimetada, missuguseid lihatooteid ta vajab ja kui palju ta soovib osta;
- oskab suhelda müüjaga, küsida lihatoodete kvaliteedi kohta;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 11 ja tutvutakse ostmiseks vajalike väljenditega.

- Õppijad kuulavad klippi 11 ja kirjutavad üles kõik lihatooted, mida nad eesti keeles teavad.
- Peale dialoogi kuulamist loetakse kõva häälega läbi väljendid ja nende tõlge.
- Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- Õppijad otsivad dialoogi kirjalikust tekstist välja kõik lihatooted, mida Peep ostis.
- Õppijad koostavad nimekirja lihatoodetest, mida kõige rohkem ostavad.

Tööleht 11.1 Õpime ja saame teada

- Õppijad tutvuvad turult ostmiseks vajalike väljenditega.
- Õppijad kirjutavad välja küsimused ja vastused lihatoodete kvaliteedi ja kolme lihatoote ostmise kohta.

N Kas see vorst on värske? Palun mulle 200 grammi vorsti.

See on väga värske vorst. Palun siin on 200 grammi vorsti

Teine tund

Tunni eesmärgiks on sõnavara ja grammatiliste vormide harjutamine ja kõnes kasutamine.

Tööleht 11.2 Tuletame meelde ja kordame

- Harjutuses 1 harjutavad õppijad küsimuse *kust?* esitamist ja seestüleva käände kasutamist.
- Harjutuses 2 kirjutavad õppijad sulgudes oleva sõna õiges käändes.
- Harjutuses 3 kirjutavad õppijad sulgudes oleva sõna lihtminevikus. Enne harjutuse tegemist on hea tutvustada lihtmineviku moodustamist.

Kolmas tund

Tunni eesmärgiks on kuulata klippi 11, harjutada detailse kuulamise oskust ja aktiveerida sõnavara kõnes.

Tööleht 11.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad teksti, ütlevad, kes räägivad ja iseloomustavad neid.

N See on keskealine mees, ta on sõbralik ja lahke. Teine on noorem naine, arvan, et umbes 30 aastat vana. Nad on turul ja mees ostab lihatooteid, naine aitab teda, ma arvan, et mees on vaegnägija.

- b) Harjutuses 2 kuulavad õppijad dialoogi ja tõmbavad maha need laused, mida tekstis ei esine.

- c) Paluge õppijatel kirjeldada turgu ja seejärel koostage sellest ühiselt väike jutuke.

- Millal on avatud
- Millal on suletud
- Mis on kinnine turg ja mis on lahtine turg
- Missuguseid kaupu seal müüakse
- Kui tihti käite turul
- Missugused on turu eelised ja missugused miinused

Neljas tund

Tunni eesmärgiks on temaatilise sõnavara kinnistamine ja kasutamise aktiveerimine.

Tööleht 11.4 Kuulame ja arutleme

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja valivad, kas väited on õiged või valed.
- b) Harjutuses 2 jutustavad õppijad dialoogi ümber, vajadusel otsivad tekstist abi.

Tööleht 11.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 vastavad õppijad küsimusele.
- b) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad laused eesti keelest vene keelde.

See tööleht sobib iseseisvaks tööks.

12. MUL OLEKS VAJA KARTULIT

Indikatiivne teema läbimise aeg on 5 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab nimetada, missuguseid aed- ja puuvilju ta soovib ja neid küsida;
- oskab aed- ja puuviljade küsimisel kasutada arvsõnu ja osastavat käännet ;
- mõistab kuuldot ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvustakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 12 ja kuulamise ajal kirjutatakse välja tuttavad aed- ja puuviljad.

- Peale dialoogi kuulamist loetakse dialoogi teksti osatäitjatega.
- Õppijad otsivad dialoogi kirjalikust tekstist välja kõik toiduained, mida Peep ostis.
- Õppijad moodustavad liitsõnu.

N Porgand – porgandisalat, porgandipirukas, porgandimahl, porgandikotlet.

Kapsas – kapsasupp, kapsasalat, kapsapirukas.

Teine tund

Tööleht 12.1 Õpime ja saame teada

- Harjutuses 1 õpivad õppijad oma soovide ja vajaduste väljendamist turul. Esitatakse küsimusi toiduainete valiku ja hinnaklassi kohta.
- Õppijad kordavad lihtmineviku moodustamist ja räägivad, mida nad eile, möödunud nädalal või kuul turult ostsid.

N Mina käisin turul eelmisel nädalal, ostsin siis kartuleid, porgandeid, sealiha, viinereid ja natuke õunu.

- Rühmatööna koostatakse õhtusöögi menüü ja kirjutatakse välja vajaminevad toiduained. Igale rühmaliikmele jagatakse iseseisev ülesanne teatud liiki toiduainete ostmiseks nt kuivained, lihatooted, piimatooted, aed- ja puuviljad. Ettekandmisel võtavad kõik töös osalejad sõna.

Nt Meie õhtusöögimenüüs on :

- kapsasupp;
- sealiha kartulite või riisiga;
- kurgi-tomatisalat värskel tilli ja peterselliga;
- kissell vahukoore või kohupiimapastaga;
- vesi, mahl, tee, kohv vastavalt soovile.

Dmitri: Mina käisin Nõmme turul ja ostsin sealt kartuleid, kurki, tomateid, tilli, peterselli ja sibulat. Kahjuks ei leidnud turult küüslauku, kuid mul oli väga vähe aega.

Kolmas tund

Tunni eesmärgiks on kuulata klippi 12, harjutada detailse kuulamise oskust ja aktiveerida sõnavara kõnes.

Tööleht 12.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 kirjutavad õppijad sulgudes olevad sõnad õiges käändes.
- b) Harjutuses 2 kordavad õppijad lihtmineviku moodustamist.

NB! Sõnal *pidama* on sõltuvalt tähendusest kaheksugune lihtmineviku vorm. Kui *pidama* tähendab 'kohustatud olema', siis kasutatakse *i*-minevikku, *N Ma pidin eile palju õppima*.

- c) Kõigi teiste tähenduste puhul kasutatakse *si*-minevikku, nt *Ma pidasin eile sünnipäeva. Mida te silmas pidasite?*
- d) Harjutuses 3 lõpetavad õppijad laused näidise järgi.
- e) Paluge õppijatel panna harjutuses olevad toiduained kasutamissageduse alusel pingerritta, kõige rohkem tarvitatav toiduaine esimene jne.

Neljas tund

Tunnis eesmärgiks on kuulata klippi 12, harjutada detailse kuulamise oskust ja aktiveerida sõnavara kõnes.

Tööleht 12.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Õppijad kuulavad dialoogi ja proovivad mälu järgi tõlkida sulgudes olevad sõnad eesti keelde.
- b) Õppijad kuulavad dialoogi ühe lause kaupa ja kontrollivad oma vastuseid.
- c) Õppijad harjutavad väljendite *on vaja*, *oleks vaja* kasutamist kõnes. Paaristööna esitavad õppijad üksteisele vaheldumisi küsimusi ja vastavad neile.

N Kas sul kartuleid on vaja? Oleks vaja küll, umbes kaks kilo.

Viies tund

Tunni eesmärgiks on temaatilise sõnavara kinnistamine ja kasutamise aktiveerimine.

Tööleht 12.4 Kuulame ja arutleme

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja märgivad üles, kui palju Peep midagi ostab.
- b) Harjutuses 2 vastavad õppijad dialoogi põhjal küsimustele.
- c) Õppijad koostavad ise analoogilise dialoogi ja mängivad selle läbi.

Tööleht 12.5 Oskame ja kasutame

Harjutuses 1 tõlgivad õppijad iseseisvalt dialoogi eesti keelde.

13. LÄHME KOHVIKUSSE!

Indikatiivne teema läbimise aeg on 5 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab söögikohas tellida endale meelepärase eine;
- oskab suhelda ettekandjaga ja esitada küsimusi maksmise kohta;
- mõistab kuuldot ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 13 ja tutvutakse kohviku külastamiseks vajalike väljenditega.

Õppijad kuulavad klippi 13 ja vastavad eelnevalt antud küsimustele:

- Mitu inimest vestleb?
- Kus Mairi ja Kärt on?
- Miks Mairi ja Kärt sinna läksid?

Tööleht 13.1 Õpime ja saame teada

- a) Õppijad tutvuvad kohvikus tellimiseks vajalike väljenditega.
- b) Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- c) Õppijad nimetavad kohviku, restorani või pubi, kus neile meeldib käia ja soovivad seda oma kaaslastele.

N Minule meeldib Buldogi pubi, seal on väga head toidud, viisakad teenendajad ja saab rahulikult juttu rääkida. Soovitan seda pubi ka teile.

Teine tund

Tunni eesmärgiks on sõnavara harjutamine, kaasa- ja ilmaütleva käände ning tingiva kõneviisi kasutamine kõnes.

Tööleht 13.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 harjutavad õppijad kaasa- ja ilmaütleva käände kasutamist.
- b) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad sulgudes oleva sõna eesti keelde.
- c) Harjutuses 3 kirjutavad valivad õppijad õige variandi dialoogi jätkamiseks.

- d) Õpetaja esitab õppijatele küsimusi.
- Kuidas sulle tee/kohv kõige rohkem maitseb?
 - Mida sa tavaliselt hommikuti jood?
 - Mida sa tavaliselt õhtuti jood?
 - Kas sulle maitsevad rohkem salatid või koogid ja saiakesed?
 - Missugused saiakesed sulle maitsevad ja kust sa neid ostad?
 - Missugused salatid sulle maitsevad ja kas sa ostad salateid või teed ise?

Kolmas tund

Tunnis eesmärgiks on kuulata klippi 13, harjutada detailse kuulamise oskust ja korrata tingiva kõneviisi moodustamist.

Tööleht 11.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Õppijad kuulavad teksti, ütlevad, kes räägivad ja iseloomustavad neid.
- N Kohvikus on kaks naist, nad tahavad süüa ja kohvi juua. Ma arvan, et nad on sõbrad.*
- b) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja tõmbavad maha need toidud, mida dialoogis ei kõla.
- c) Harjutuses 2 lõpetavad õppijad laused ja harjutavad arvsõna kasutamist.
- d) Harjutuses 3 esitavad küsimuse tingivas kõneviisis.

Neljas tund

Tunni eesmärgiks on temaatilise sõnavara kasutamine ja iseseisva teksti moodustamine.

Tööleht 13.4 Kuulame ja arutleme

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja vastavad selle põhjal küsimustele.
- b) Harjutuses 2 kuulavad õppijad dialoogi, lõpetavad laused kasutades minevikku.
- c) Õppijad jutustavad Mairi ja Kärde kohvikuskäigust kaaslasele.

N Eile käisid Kärt ja Mairi kohvikus. Nad sõid sooja kanasalatit ja saiakesi. Alguses soovisid nad vaarikakooki või pannkooki, kuid need olid otsas. Naised jõid vett ja kohvi.

Viies tund

Tunni eesmärgiks on temaatilise sõnavara kinnistamine ja kasutamise aktiveerimine.

Tööleht 11.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 vastavad õppijad küsimusele.
- b) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad laused eesti keelde
- c) Jagage õppijatele lehed erinevate söögikohtade infoga ja paluge neil teistele selgitada järgnev teave:
 - Nimi ja asukoht;
 - Lahtiolekuajad;
 - Pakutav menüü;
 - Reserveerimisvõimalused;
 - Kontaktandmed.

14. SEE ON MINU ABIKAASA

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab oma iseloomustada perekonda;
- oskab rääkida, millega tema pereliikmed tegelevad;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 14 ja tutvutakse kohviku külastamiseks vajalike väljenditega.

Õppijad kuulavad klippi 14 ja klipi kirjalikku teksti jälgides kriipsutavad alla õpetaja Maie pereliikmed ja nende vanuse.

Tööleht 14.1 Õpime ja saame teada

Õppijad tutvuvad sõnavaraga

- a) Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- b) Õppijad esitavad iga väljendi kohta küsimuse.

N Mis sul kaasas on? Mul on pilt perest kaasa. Kes see on? See on minu abikaasa.

Teine tund

Tunnis harjutatakse arvsõna ja oleva käände kasutamist lauses.

Tööleht 14.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 loevad õppijad pereliikmete nimetusi ja märgivad taha N - naine, M – mees.
- b) Harjutuses 2 harjutavad õppijad osastava käände vormide moodustamist ja kasutamist.
- c) Harjutuses 3 harjutavad õppijad küsimuse *Kellena sa töötad/töötasid?* esitamist.
- d) Paluge õppijatel esitada üksteisele küsimusi *Kellena sa töötad? Kus sa töötad?*

Kolmas tund

Tunni eesmärgiks on dialoogi kuulamine, sellel teemal iseseisev suhtlemine.

Tööleht 14.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja ütlevad, kes räägib oma perest.
- b) Harjutuses 2 kuulavad õppijad dialoogi ja märgivad ära pereliikmed.

Tööleht 14.4 Kuulame ja arutame

- a) Õppijad kuulavad dialoogi ja täidavad dialoogi põhjal lüngad.
- b) Harjutuses 2 esitavad kuulajad iga lause kohta küsimuse.
- c) Näidake õppijatele mõnda vanaaegset perefotot ja paluge neil seda iseloomustada.

Neljas tund

Tunnis jutustatakse oma perekonnast ja iseendast ja kinnistatakse kasutatavat sõnavara.

Tööleht 14.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 ja 2 räägivad õppijad endast.
- b) Harjutuses 3 tõlgivad õppijad laused eesti keelde.
- c) Õppijad iseloomustavad oma perekonda alustades kõige vanemast/kõige nooremast/kõige suuremast/kõige väiksemast.

15. PALUN TÄITKE SEE ANKEET MINU EEST.

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab täita ankeeti ja vajadusel paluda selle täitmiseks abi;
- oskab suhelda ametnikega ja vastata nende küsimustele;
- mõistab kuuldot ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 15 ja tutvutakse ankeedi jaoks vajalike andmetega.

Õppijad kuulavad klippi 15 ja märgivad kuulamise ajal dialoogi kirjalikul tekstil ära ankeeditäitja nime, isikukoodi ja hariduse.

Tööleht 15.1 Õpime ja saame teada

Õppijad tutvuvad ankeedi täitmiseks vajaliku sõnavaraga ja harjutavad abi küsimist.

- a) Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- b) Õppijad katavad kinni venekeelse teksti ja tõlgivad iseseisvalt.
- c) Õppijad katavad kinni eestikeelse teksti ja proovivad lause või sõna öelda eesti keeles.
- d) Õppijad esitavad kaaslastele küsimusi kodakondsuse, rahvuse, hariduse, perekonnaseisu, töökoha ja ameti kohta.

N Kas sa oled abielus? Jaa, ma olen abielus juba 14 aastat. Aga sina?

Teine tund

Tunnis harjutatakse sõnavara kasutamist erinevates olukordades.

Tööleht 15.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 lahendavad mõistatusi.
- b) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad sulguses olevad sõnad eesti keelde.
- c) Harjutuses 3 harjutavad õppijad küsimuste esitamist.
- d) Õppijad harjutavad spontaanset jutustamist ja sidusväljendite *kahjuks, õnneks* kasutamist.

N Meil on peres 3 last, aga kahjuks elavad vanemad lapsed välismaal.

Meie tütar õppis välismaal, aga õnneks tuli ta peale lõpetamist koju tagasi.

Kolmas tund

Tunni eesmärgiks on dialoogi kuulamine, informatsiooni leidmine ja sellel teemal iseseisev suhtlemine.

Tööleht 15.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja ütlevad, kes palub abi.
- b) Harjutuses 2 kuulavad õppijad dialoogi ja valivad õige vastuse.

Tööleht 15.4 Kuulame ja arutame

- Harjutuses õppijad kuulavad dialoogi, mõistavad fakte ja oskavad neid lühidalt üles märkida.
- Õppijad jutustavad dialoogi põhjal endast kui Margus Morozist.
- Õppijad kirjutavad lühiteksti Margus Morozist kui oma sõbrast.

N minu sõber Margus Moroz elab..., rahvuselt on ta....

Neljas tund

Tunnis korratakse ja kinnistatakse sõnavara ja suheldakse erinevates situatsioonides.

Tööleht 15.5 Oskame ja kasutame

- Harjutuses 1 harjutavad õppijad oma nime tähthaaval ütlema.
- Harjutuses 2 tõlgivad õppijad dialoogi eesti keelde.
- Õpetaja jagab õppijatele ankeedid ja palub need täita. Ankeedid võiksid olla erinevad ja igapäevaselt vajalikud.

N inglise keele suvelaagrisse registreerumine

Inglise keele suvelaager	
Eesnimi	
Vanus	
Sugu	
Mitu aastat oled inglise keelt õppinud	
Mis kuus soovite laagrisse tulla (mai, juuni, juuli, august, september)	
Teie emakeel	
Missuguse riigi keeelaagris soovite osaleda (Eesti, Inglismaa, Norra, Kanada)	

16. TERE, ASTUGE EDASI!

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab iseloomustada ruume, kus ta asub;
- oskab kasutada ees-ja tagasõnu selgituste andmisel;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 16 ja iseloomustatakse külalisele ruumi, kus ta on.

Õppijad kuulavad klippi 16 ja kirjutavad üles kõikide ruumide nimetused, mida Peebule iseloomustatakse.

Tööleht 16.1 Õpime ja saame teada

Õppijad tutvuvad korteris asuvate ruumide ja mööbli nimetustega.

- Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- Õppijad katavad kinni venekeelse teksti ja tõlgivad iseseisvalt.
- Õppijad katavad kinni eestikeelse teksti ja proovivad lause või sõna öelda eesti keeles.
- Õppijad esitavad kaaslastele küsimusi korteri ja mööbli kohta.

N Kui suur korter sul on? Mul suur korter, seal on elutuba, 2 magamistuba, lastetuba, köök, WC ja vannituba. Mul ei ole rõdu.

Missugune mööbel sul suures toas on? Suures toas on diivan, kaks tugitooli, diivanilaud, puhvetkapp ja põrandal on vaip.

Teine tund

Tunnis õpitakse rääkima oma elukohast ja selle ümbrusest.

Tööleht 16.2 tuletame meelde ja kordame

- Harjutuses 1 jälgivad õppijad tabelit ja räägivad, kes mis korrusel elab.
- Harjutuses 2 tõlgivad õppijad väljendeid ja harjutavad kasutama tagasõnu.
- Harjutuses 3 tõlgivad õppijad sulgudes olevad sõnad eesti keelde.
- Paluge õppijatel iseloomustada oma elukohta ja kodu.

N Mina elan Mustamäel, suures paneelmajas kolmandal korrusel korteris number 18. Meie maja ees on suur sõidutee ja maja taga laste mänguväljak. Paremäl, kohe maja kõrval on suur kaubanduskeskus. Mul on väike korter, seal on kaks tuba ja köök, muidugi on ka WC ja vannituba. Meie peres on kaks last, nii et korter on meie jaoks väike. Loodame järgmisel aastal endale suurema korteri osta.

Kolmas tund

Tunni eesmärgiks on dialoogi kuulamine, informatsiooni leidmine ja sellel teemal suhtlemine.

Tööleht 16.3 Kuulame ja kinnistamine

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja ütlevad, mitu tuba Virvel on.
- b) Harjutuses 2 kuulavad õppijad dialoogi ja arvavad, kes räägivad.
- c) Harjutuses 3 kirjutavad õppijad saadud informatsiooni põhjal iga lause ette fraasi ütleva nime.
- d) Õppijad iseloomustavad ühte klassiruumis olevat eset ja selle asukohta, kaaslased arvavad ära, millest ta räägib.

Neljas tund

Tunnis harjutatakse lausete lõpetamist ja küsimuste esitamist õpitava sõnavaraga. Viienda töölehe võib anda õppijatele iseseisvaks tööks.

Tööleht 16.4 Kuulame ja arutame

- a) Harjutuses 1 õppijad kuulavad dialoogi ja lõpetavad laused.
- b) Harjutuses 2 õppijad loevad läbi vastused ja esitavad nende kohta küsimused.

Tööleht 16.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 õppijad kirjeldavad oma korterit võimalikult täpselt.
- b) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad dialoogi eesti keelde.

17. KUIDAS TE END TUNNETE?

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab iseloomustada oma tervislikku seisundit ja teisele tervise suhtes nõu anda;
- oskab kasutada tegusõnu *olema, saama ja jääma* olevikus ja minevikus;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 17 ja jälgitakse kirjalikku teksti.

Tööleht 17.1 Õpime ja saame teada

Õppijad tutvuvad.

- a) Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- b) Õppijad katavad kinni venekeelse teksti ja tõlgivad iseseisvalt.
- c) Õppijad katavad kinni eestikeelse teksti ja proovivad lause või sõna öelda eesti keeles.
- d) Õppijad esitavad kaaslastele küsimusi tema tervise kohta

Teine tund

Tunnis õpitakse rääkima oma tervislikust seisundist ja ütlema, mis viga on.

Tööleht 17.2 tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 lõpetavad õppijad näidise järgi dialoogi.
- b) Harjutuses 2 kirjutavad õppijad lünka sobiva tegusõna.
- c) Harjutuses 3 tõlgivad õppijad sulgudes oleva sõna eesti keelde.
- d) Õpetaja jagab õppijatele identiteedikaardid ja palub neil selle alusel helistada perearstile.

N Siim Silemaa

Elukoht: Tallinn Tammsaare tee 204-83

Töökoht: tehas Sangar, insener

Tervislik seisund: halb enesetunne, köha, nohu, palavik, kõrvavalu

Tere! Minu nimi on Siim Silemaa. Ma elan Tallinnas Tammsaare teel majas 204 ja korteri number on 83. Töötan tehases Sangar insenerina. Ma jäin haigeks ja tunnen end väga halvasti: mul on palavik, köha ja nohu, kuid kõige hullem on kõrvavalu. Ma ei sa tulla vastuvõtule ja palun koduvisiiti.

Kolmas tund

Tunnis õpitakse detailset kuulamist, informatsiooni leidmist ja sellel teemal suhtlemist.

Tööleht 17.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja ütlevad, kus Ulvi ja Marina kohtusid.
- b) Harjutuses 2 kuulavad õppijad dialoogi ja tõmbavad õigele vastusele ringi ümber.
- c) Õppijad räägivad oma viimasest haigusest ja sellest, kas nad olid haiguslehel või mitte.

N Ma olin viimati haige novembris, mul oli gripp. Ma ei jäänud kohe haiguslehele ja käisin väikese köha ja nohuga tööl. Kolm päeva hiljem tõusis väga kõrge palavik ja isegi hingata oli raske. Jäin väga raskelt haigeks ja olin isegi nädal aega haiglas.

Neljas tund

Tunnis harjutatakse sõnavara kasutamist ja täislausetega vastamist küsimustele.

Tööleht 17.4 Kuulame ja arutleme.

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja vastavad küsimustele täislausetega.
- b) Õppijad koostavad etteantud info alusel jutu ja loevad selle kaaslastele ette.
 - Mari, 32 aastat vana
 - Tunneb end halvasti
 - Kolmapäev, - 21 kraadi
 - Külmetus
 - Seljavalu
 - Perearsti vastuvõtt
 - Haigusleht, 1 nädal

Tööleht 17.5 Oskame ja kasutame.

- a) Harjutuses 1 tõlgivad õppijad dialoogi eesti keelde.
- b) Õppijad kirjutavad sõbrale e-kirja, kus teatavad, et on haiged ja paluvad apteegist rohtu ja poest toiduaineid.

18. SOOVIKSIN AEGA ARSTI JUURDE.

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab broneerida aega arsti juurde ja iseloomustada oma tervislikku seisundit;
- teab eriarstide nimetusi ning oskab kasutada tagasõnu õigesti;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 18 ja jälgitakse kirjalikku teksti.

Tööleht 18.1 Õpime ja saame teada

- a) Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- b) Õppijad katavad kinni venekeelse teksti ja tõlgivad iseseisvalt.

- c) Õppijad katavad kinni eestikeelse teksti ja proovivad lause või sõna öelda eesti keeles.
- d) Õppijad moodustavad tekstile toetudes dialoogi „Palun mulle aega arsti juurde”.

Teine tund

Tunnis õpitakse kasutama eriarstide nimetusi ja selgitama oma tervislikku probleemi.

Tööleht 18.2 tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 lõpetavad õppijad laused.
- b) Harjutuses 2 kirjutavad õppijad sulgudes oleva kuupäeva või kuu õiges käändes.
- c) Harjutuses 3 tõlgivad õppijad sulgudes olevad väljendid eesti keelde ja loevad dialoogi osatäitjatega kõva häälega ette.
- d) Õppijad teevad dialoogi põhjal kirjaliku kokkuvõtte.

Kolmas tund

Tunnis õpitakse detailset kuulamist, informatsiooni leidmist ja sellel teemal suhtlemist.

Tööleht 18.2 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja ütlevad, kuhu Ulvi helistas.
- b) Harjutuses 2 tõmbavad õppijad õigele vastusele ringi ümber.
- c) Harjutuses 3 tõmbavad õppijad mälu järgi maha vale sõna, vajadusel kuulatakse dialoogi uuesti.
- d) Õppijad koostavad kaaslasega sarnase dialoogi ka kannavad selle kaaslastele ette.
- e) Õppijad koostavad rühmatööna teemakaardi Polikliinik, kuhu märgivad kõik teenused, mida polikliinik pakub.

Neljas tund

Tunnis harjutatakse sõnavara kasutamist ja jutustamist.

Tööleht 18.4 Kuulame ja arutleme

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja vastavad küsimustele.
- b) Harjutuses 2 kuulavad õppijad dialoogi ja jutustavad selle ümber.

Tööleht 18.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 õppijad tõlgivad või koostavad ise dialoogi.

- b) Harjutuses 2 vastavad õppijad dialoogi 1 küsimusele.
- c) Õppijad koostavad nimekirja, missuguseid arste nad on külastanud ja miks.

19. MA TAHAKSIN UUSI TALVESAAPAIID

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab suhelda müüjaga ja selgitada oma vajadusi;
- oskab iseloomustada jalanõusid, rõivaid ja nende omadusi ;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 19 ja jälgitakse kirjalikku teksti.

Tööleht 19.1 Õpime ja saame teada

- a) Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- b) Õppijad katavad kinni venekeelse teksti ja tõlgivad iseseisvalt.
- c) Õppijad katavad kinni eestikeelse teksti ja proovivad lause või sõna öelda eesti keeles.
- d) Õppijad iseloomustavad oma jalanõude eelistusi.

Teine tund

Tunnis õpitakse kasutama riietumisega seotud fraase, esitama oma eelistusi ja küsimusi.

Tööleht 19.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 kirjutavad õppijad lünka õige sõna.
- b) Harjutused 2 esitavad õppijad lause kohta küsimuse.
- c) Harjutuses 3 tõmbavad õppijad maha vale sõna.
- d) Õppijad räägivad, missuguseid kauplusi nad külastavad ja oma riided ja jalanõud ostavad, miks?

Kolmas tund

Tunnis õpitakse detailset kuulamist, informatsiooni leidmist ja sellel teemal suhtlemist.

Tööleht 19.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja ütlevad, mida klient ostab.

- b) Harjutuses 2 kirjutavad õppijad üles kõik omadussõnad, mis dialoogis esinevad.
- c) Harjutuses 3 täidavad õppijad dialoogi jälgides lüngad.
- d) Õppijad koostavad kirjaliku teksti riietusesemete ja jalanõude kohta, mida tavaliselt kannavad.

N Ma kannan täna sportlikke riideid. Mul on seljas triibuline kampsun, jalas botased ja sinised teksased.

Neljas tund

Tunni eesmärgiks on dialoogi kuulamine, informatsiooni leidmine ja sellel teemal iseseisev suhtlemine.

Tööleht 19.4 Kuulame ja arutleme.

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi etteantud skeemi järgi.
- b) Õppijad koostavad harjutuse 1 c) alusel sarnase dialoogi ja kannavad selle kaaslastele ette.

Tööleht 19.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 tõlgivad õppijad laused eesti keelde.
- b) Õppijad koostavad kaupluste nimekirja, kust on võimalik osta riideid ja jalanõusid.

N NS king on kingapood, sealt on võimalik osta jalanõusid, kingi, saapaid, susse.

20. MIS ILM HOMME TULEB?

Indikatiivne teema läbimise aeg on 4 akadeemilist tundi.

Teema läbimisel õppija:

- oskab otsida informatsiooni ilma kohta;
- oskab iseloomustada ilma ja pakkuda välja tegevusi, mida võib teha erineva ilmaga;
- mõistab kuuldut ja oskab väljendeid kõnes iseseisvalt kasutada.

Esimene tund

Tutvutakse temaatilise sõnavaraga, kuulatakse klippi 20 ja jälgitakse kirjalikku teksti.

Tööleht 20.1 Õpime ja saame teada

- a) Õppijad töötavad paaris – vaheldumisi loetakse ja tõlgitakse väljendeid.
- b) Õppijad katavad kinni venekeelse teksti ja tõlgivad iseseisvalt.
- c) Õppijad katavad kinni eestikeelse teksti ja proovivad lause või sõna öelda eesti keeles.

- d) Õppijad iseloomustavad tänast ilma ja ütlevad, kas see meeldib neile, või mitte.

Teine tund

Tunnis õpitakse kasutama väljendeid ilma iseloomustamiseks ja osatakse kaaslastele rääkida, missugust ilma ilmateade lubab.

Tööleht 20.2 Tuletame meelde ja kordame

- a) Harjutuses 1 lahendavad õppijad mõistatuse.
- b) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad sulgudes olevad sõnad eesti keelde.
- c) Harjutuses 3 tõlgivad õppijad sulgudes olevad sõnad eesti keelde.
- d) Õppijad otsivad internetist ilmaprognoosi kolme järgmise päeva kohta ja räägivad sellest kaaslastele.
- e) Õppijad nõustuvad või vaidlevad vastu väitele Eestimaa suved on lühikesed ja külmad.

Kolmas tund

Tunnis õpitakse detailset kuulamist, informatsiooni leidmist ja sellel teemal suhtlemist.

Tööleht 20.3 Kuulame ja kinnistame

- a) Harjutuses 1 kuulavad õppijad dialoogi ja ütlevad, kes räägivad ja kus.
- b) Harjutuses 2 kuulavad õppijad dialoogi ja valivad õige väite.

Tööleht 20.4 Kuulame ja arutame

- a) Harjutuses kuulavad õppijad dialoogi ja vastavad küsimustele.
- b) Harjutuses 2 vastavad õppijad küsimustele.
- c) Harjutuses 3 kuulavad õppijad teksti ja kordavad teksti.

Neljas tund

Tunnis harjutatakse sõnavara kasutamist, ilmateadete lugemist Internetist ajalehest ja teabe edastamist.

Tööleht 20.5 Oskame ja kasutame

- a) Harjutuses 1 otsivad õppijad homse ilma kohta informatsiooni ajalehest või internetist.
- b) Harjutuses 2 tõlgivad õppijad dialoogi eesti keelde.
- c) Õppijad koostavad kutse piknikule minekuks, kus on kirjas:

- koht;
- aeg;
- põhjus;
- tegevus piknikul;
- tegevus ilma muutumise korral.

XIII. TESTIMISE JUHEND, OSAOSKUSTE HINDAMISE TESTID

Testi koostamisel on aluseks võetud Euroopa keeleõppe raamdokumendis toodud keele oskustasemetest kirjeldused ja õppetöös kasutatava õppevara põhitemaatika. Testid on toodud veebilehel eraldi failidena kolmes kirjasuuruses: F16, F20 ja F24.

A2 taseme lõputestiga kontrollitakse nelja osaoskust: kirjutamine, kuulamine, lugemine ja rääkimine.

Õpetaja:

1. Selgitab õppijatele testi eesmärki – see on õpitu omandamise kontrollimine, mitte keeletaseme testimine.
2. Selgitab õppijatele hindamise põhimõtteid.
3. Jagab õppijatele töölehe 1, vajadusel tõlgib ülesande juhendi.
4. Määrab ülesande sooritamise aja.

Ülesanne 1. LUGEMINE

Testitav täidab töölehe.

5. Kogub kokku ülesande 1, jagab õppijatele ülesande 2. Vajadusel tõlgib ülesande juhendi.

Ülesanne 2. KIRJUTAMINE

Testitav täidab töölehe.

6. Kogub kokku ülesande 2, jagab õppijatele ülesande 3. Vajadusel tõlgib ülesande juhendi.
7. Määrab ülesande sooritamise aja ja tutvustab ülesande sooritamise käiku.

Ülesanne 3. KUULAMINE

Õpilased kuulavad helikirja (klipp 20) kaks korda. Kuulamise käigus märgivad õpilased õige või vale väite.

8. Kogub kokku ülesande 3, jagab õppijatele ülesande 4. Vajadusel tõlgib ülesande juhendi.
9. Määrab ülesande sooritamise aja ja selgitab ülesande sooritamise käiku.

Ülesanne 4. RÄÄKIMINE

Testitav tutvub töölehega. Vajadusel teeb töölehele märkmeid. Õpetaja annab piisavalt aega töölehega tutvumiseks, seejärel kutsub ta õppijad enda juurde ühekaupa ning palub neil rääkida. Vajadusel esitab küsimusi. Vestlusülesannetes on õpilase partneriks õpetaja.

10. Õpetaja otsustab, kas ta teeb testimise tulemused teatavaks kohe peale testimise lõppu või järgmises tunnis.

Hindamine

Iga testi osa annab 10 punkti. Kokku on testi eest võimalik saada maksimaalselt 40 punkti. Test loetakse sooritatuks, kui testitavad saavutavad vähemalt 60% (24 punkti) võimalikust punktisummast ning ühegi osa tulemus ei ole 0. Testi tulemus on kas „sooritatud“ või „mittesooritatud“.